

NACZELNA DYREKCJA ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

Ewa Rosowska

ARCHIWA W POLITYCE
UNII EUROPEJSKIEJ

VADEMECUM

WARSZAWA 2004

Publikacja opracowana w Wydziale Integracji Europejskiej
Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych

Redakcja: Anna Demko

Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych
00-950 Warszawa, ul. Długa 6
www.archiwa.gov.pl

WSTĘP

Opracowanie to jest pierwszą publikacją Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych „Archiwa w polityce Unii Europejskiej – Vademecum”. Zawiera informacje o instytucjach i obszarach zainteresowania Unii Europejskiej związanych z ochroną dziedzictwa kulturalnego,

w tym z problematyką archiwów w polityce kulturalnej, badaniami naukowymi w szczególności

w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego, a także archiwami instytucji Unii Europejskiej. Poszczególne hasła „Vademecum” zaopatrzone są w odsyłacze do stron internetowych prezentowanych organizacji oraz przywołanych dokumentów.

Publikacja powstała z myślą o całym środowisku archiwistów w Polsce. Stąd naszą stałą intencją jest systematyczna aktualizacja „Vademecum”. Do wydawnictwa dołączono suplement, zawierający przydatne adresy, pomocne przy wyszukiwaniu informacji o Unii Europejskiej.

ARCHIWA W UNII EUROPEJSKIEJ

WPROWADZENIE

Problematyka archiwów zajmuje ważne miejsce w polityce Unii Europejskiej, nie tylko ze względu na potrzeby ochrony zbiorów, odzwierciedlających działalność samej Unii i zagwarantowania przejrzystych i jawnych procesów zarządzania i podejmowania decyzji. Zwraca się również uwagę na potrzebę zachowania dziedzictwa kulturowego, tworzonego przez kraje wchodzące w skład Wspólnoty. Najważniejszą rolę odgrywa jednak cały kompleks spraw i rozwiązań leżących u podstaw demokracji i procesów demokratyzacji, a więc przejrzystości działań wszelkich struktur administracji, dostępności do informacji, w tym zbiorów archiwalnych.

Podstawowym obszarem regulacji prawa wspólnotowego jest dostęp obywateli do dokumentacji instytucji Unii Europejskiej oraz przepisy odnoszące się do działalności archiwów Unii Europejskiej.

Drugi obszar związany jest z archiwami jako dobrami kultury podlegającymi specjalnej ochronie w ramach wspólnego rynku. Odpowiednie przepisy wspólnotowe ograniczają swobodny obrót towarami, będącymi dobrami kultury, oraz ustalają procedury współpracy państw członkowskich w zakresie zwalczania nielegalnego obrotu tymi dobrami. Przepisy w tej dziedzinie podlegają harmonizacji prawa w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

Ochrona dziedzictwa kulturowego krajów tworzących Unię Europejską, znalazła odzwierciedlenie w wielu aktach niewiążących prawa wspólnotowego, takich jak rezolucje, zalecenia, wnioski. Archiwa jako element dziedzictwa kulturowego Europy objęte są także programami wspólnotowymi w dziedzinie kultury, badań naukowych, budowy społeczeństwa informacyjnego i innymi inicjatywami Unii, mającymi na celu wspieranie rozwoju archiwistyki jako nauki, rozwijanie europejskiej współpracy archiwalnej, wspieranie edukacji archiwalnej i podnoszenia poziomu świadomości społecznej o znaczeniu archiwów. Do tego obszaru aktywności Unii Europejskiej należą także działania wspierające szeroką współpracę w dziedzinie archiwów na poziomie europejskim.

PUBLICZNY DOSTĘP DO DOKUMENTACJI I ARCHIWÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Zasada przejrzystości i jawności działania i procesów decyzyjnych należy do jednych z podstawowych zasad funkcjonowania Unii Europejskiej i jej instytucji. Zasada ta wyrażona jest w przepisach prawa wspólnotowego, dotyczących dostępu obywateli Unii Europejskiej do dokumentacji

wytwarzanej i gromadzonej w jej instytucjach i agencjach, tj. do dokumentacji publicznej. Podstawę tworzy artykuł 235 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską, wprowadzający powszechną zasadę publicznego dostępu do dokumentacji Parlamentu, Rady i Komisji Europejskiej. Artykuł ten mówi, iż "Każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Państwie Członkowskim, ma prawo dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji". Wspólne ramy prawne realizacji tego prawa określa rozporządzenie (EC) Nr 1049/2001 Parlamentu i Rady z 30 V 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentacji i archiwów Parlamentu, Rady i Komisji. Do rozporządzenia wydano przepisy wykonawcze w formie decyzji poszczególnych instytucji, wprowadzające konkretne rozwiązania organizacyjne (procedury), dotyczące dostępności dokumentacji. Najważniejsze z nich to: decyzja Biura Parlamentu Europejskiego z 28 XI 2001 r. (OJ C 374), decyzja Rady z 29 XI 2001 r. (OJ L 313) oraz decyzja Komisji z 5 XII 2001 r. (OJ L 345).

System publicznego dostępu do dokumentacji instytucji Unii Europejskiej pokrywa się z generalnymi rozwiązaniami prawnymi, dotyczącymi dostępu do dokumentacji i informacji publicznej, obowiązującymi w większości krajów członkowskich Unii. Realizuje on także zalecenia Konwencji w sprawie Dostępu do Informacji Rady Europy przyjętej podczas konferencji w Århus w 1998 r.

Generalnymi zasadami publicznego dostępu do dokumentacji instytucji Unii Europejskiej są: powszechne, bezwarunkowe prawo dostępu dotyczące każdej osoby fizycznej i prawnej; szeroka definicja przedmiotu podlegającego udostępnianiu, obejmująca wszelką zapisaną informację, bez względu na jej nośnik lub sposób utrwalenia; możliwość ograniczenia dostępu jedynie na podstawie prawnej; prawo odwołania się do sądu w przypadku odmowy udostępnienia dokumentu. Prawo dostępu obejmuje wszelkie dokumenty wytworzone i zgromadzone w toku działalności, w tym także dokumenty, których wystawcami są osoby fizyczne lub prawne nie podlegające prawu wspólnotowemu. Odrębny system przepisów reguluje ograniczenia prawa dostępu do dokumentacji publicznej w następujących dziedzinach: ochrony bezpieczeństwa publicznego, ochrony tajemnicy wojskowej, ochrony polityki finansowej, monetarnej i gospodarczej, ochrony danych osobowych.

Zgodnie z rozporządzeniem 1049/2001, w celu umożliwienia realizacji przez obywateli prawa dostępu do dokumentacji każda instytucja Unii Europejskiej zobowiązana jest do publicznego udostępniania online w Internecie rejestru (ang. *Register*) wytwarzanej i przechowywanej w swoich zasobach dokumentacji publicznej. Rozporządzenie to nałożyło także obowiązek publikowania przez Parlament, Radę i Komisję corocznych sprawozdań na temat wykonania przepisów rozporządzenia.

Powyższe regulacje prawne dotyczą przede wszystkim dokumentacji bieżącej, przechowywanej w registraturach i archiwach instytucji Unii Europejskiej. Natomiast postępowanie z materiałami

historycznymi reguluje Rozporządzenie Nr 354/83 EWG i Euratomu (wraz z późniejszymi zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem (EC) Nr 1700/2003 z 22 IX 2003 r.) o udostępnianiu materiałów archiwalnych Wspólnot Europejskich (Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej) po upływie 30 lat od wytworzenia. Przepisy te stały się podstawą do powołania Archiwum Historycznego Unii Europejskiej we Florencji. Wspomniane powyżej akty prawne tworzą wspólną bazę odnoszącą się do zarządzania dokumentacją i archiwami, zgodnie z którą każda instytucja bądź agencja Unii Europejskiej odpowiedzialna jest za zarządzanie i udostępnianie właściwej dokumentacji swojej działalności oraz przekazywanie materiałów archiwalnych do Archiwum Historycznego.

http://www.europa.eu.int/documents/index_pl.htm

http://www.europa.eu.int/documents/registers/index_pl.htm

http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/rpt/2004/com2004_0045en01.pdf (Sprawozdanie Komisji za 2003 r. o wykonaniu przepisów rozporządzenia (EC) Nr 1049/2001)

<http://www.europa.eu.int/abc/doc/off/rg/en/2003/pt1170.htm> (Sprawozdanie ogólne z działalności Unii Europejskiej za 2003 r., rozdział X sekcja 4 "Archiwa historyczne").

OCHRONA OBROTU ARCHIWALIAMI

Prawo wspólnotowe reguluje w sposób specjalny obrót dobrami kultury, stanowiącymi dziedzictwo kulturalne państw członkowskich. Do takich dóbr, podlegających ochronie, należą także archiwalia, pochodzące zarówno ze zbiorów publicznych, jak i prywatnych. Regulacje dotyczące Jednolitego Rynku Europejskiego, przewidują swobodny przepływ kapitału, towarów, osób i usług między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej. Jednakże artykuł 36 Traktatu Rzymskiego upoważnia państwa członkowskie do wprowadzania pewnych ograniczeń, mających na celu ochronę ich narodowego dziedzictwa kulturowego. Wynikające z tego upoważnienia regulacje prawa wspólnotowego odnoszą się do dwóch sfer.

Pierwsza to ograniczenie obrotu dobrami kultury. Przepisy prawa wspólnotowego określają kategorie dóbr kultury podlegające ograniczeniu wywozu poza obszar celny Wspólnoty, ustalają zasady jednolitej kontroli tego wywozu oraz środki i procedury jej wykonania. Są to:

Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 3911/92 z 9 XII 1992 r. w sprawie wywozu dóbr kultury;

Rozporządzenie Komisji (EWG) Nr 752/93 z 30 III 1993 r. ustanawiające przepisy w celu wykonania Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 3911/92 w sprawie wywozu dóbr kultury;

Rozporządzenie Rady (WE) Nr 2469/96 z 16 XII 1996 r. zmieniające Załącznik do Rozporządzenia (EWG) Nr 3911/92 w sprawie wywozu dóbr kultury;

Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1526/98 z 16 VII 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Komisji (EWG) Nr 752/93 ustanawiające przepisy w celu wykonania Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 3911/92 w sprawie wywozu dóbr kultury;

Rozporządzenie Rady (WE) Nr 974/2001 z 14 V 2001 r. zmieniające Rozporządzenie (EWG) nr 3911/92 w sprawie wywozu dóbr kultury.

Druga sfera dotyczy współpracy administracyjnej i wzajemnej pomocy państw udzielanej w celu zwrotu dóbr kultury w przypadku ich niezgodnego z prawem wyprowadzenia z terytorium państwa członkowskiego. Są to:

Dyrektywa Rady 93/7/EWG z 15 III 1993 r. w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium Państwa Członkowskiego;

Dyrektywa 96/100/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 II 1997 r. zmieniająca załącznik do Dyrektywy 93/7/EWG w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium Państwa Członkowskiego;

Dyrektywa 2001/38/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z 5 VI 2001 r. zmieniająca Dyrektywę Rady 93/7/EWG z 15 III 1993 r. w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium Państwa Członkowskiego.

Ponadto – w celu podkreślenia dużego znaczenia ochrony dóbr kultury i współpracy państw w tym zakresie – przyjęto Rezolucję Rady z 21 I 2002 r. w sprawie sprawozdania Komisji z wykonania Rozporządzenia (EWG) Nr 3911/92 w sprawie wywozu dóbr kultury oraz Dyrektywy 93/7/EWG w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium Państwa Członkowskiego. Rezolucja zwraca uwagę na konieczność wdrożenia systemu ochrony dóbr kultury w nowych państwach Unii.

Powyższe przepisy prawa wspólnotowego zostały przyjęte w polskim porządku prawnym. W odniesieniu do dóbr kultury stanowiących narodowy zasób archiwalny wspomniane powyżej rozporządzenia obowiązują wprost, bez konieczności ich przeniesienia do prawa krajowego. Natomiast przepisy dyrektyw obowiązywać będą w formie nowelizacji ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach z 14 VII 1983 r.

http://europa.eu.int/eur-lex/pl/dd/reg/pl_register_024010.html (Teksty polskie aktów prawnych Unii Europejskiej)

<http://www1.ukie.gov.pl/dtc.nsf> (Baza tłumaczeń aktów prawnych Unii Europejskiej Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej)

WSPÓŁPRACA ARCHIWALNA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ

Koncepcję szerokiej współpracy archiwów w Europie zgłosiła po raz pierwszy Holandia podczas

swojej prezydencji w drugiej połowie 1991 r. Dzięki inicjatywie holenderskiej przyjęto pierwszą wspólną rezolucję Rady i ministrów kultury Unii Europejskiej z 14 XI 1991 r. dotyczącą współpracy w dziedzinie archiwów. Podkreślono w niej wzrastające zainteresowanie i znaczenie współpracy archiwów narodowych państw członkowskich i instytucji Unii Europejskiej na wielu płaszczyznach, takich jak wspólne badania w dziedzinie archiwistyki, wymiana doświadczeń, podejmowanie wspólnych inicjatyw w ramach Unii, a także przy udziale innych państw europejskich. Rezolucja zobowiązywała Komisję Europejską do powołania grupy roboczej, złożonej z ekspertów reprezentujących archiwa narodowe państw członkowskich, w celu opracowania specjalnego raportu o sytuacji archiwów w tych krajach i sformułowania na tej podstawie postulatów dotyczących europejskiej współpracy w dziedzinie archiwalnej. Raport zatytułowany *Archives in the European Union* (od koloru okładki znany pod nazwą *Black Book*) został opublikowany w 1994 r. Jego autorzy za najważniejszą potrzebę współpracy archiwalnej na poziomie europejskim uznali stworzenie płaszczyzny dla wspólnych badań i wymiany doświadczeń. Wśród głównych dziedzin, w których badania takie powinny być prowadzone wymieniono m.in. zarządzanie dokumentacją, w tym zarządzanie i przechowywanie zbiorów elektronicznych, zagadnienia konserwacji i fizycznego przechowywania archiwaliów, koordynację prawa krajowego państw członkowskich w zakresie udostępniania archiwów, edukację archiwalną i problem uznawalności wykształcenia oraz problematykę archiwów prywatnych. Na podstawie raportu Rada Unii Europejskiej przyjęła Wnioski z 17 VI 1994 r. dotyczące szerokiej współpracy w dziedzinie archiwów. Dokument ten dał początek kilku ważnym inicjatywom europejskim, takim jak DLM Forum i INSAR. Zalecał także objęcie wspólnymi działaniami ówczesnych państw kandydujących (w tym Polski).

W kwietniu 2001 r. w Lund w Szwecji podczas spotkania dyrektorów archiwów narodowych państw Unii Europejskiej, przyjęto projekt nowej rezolucji, dotyczącej szerokiej współpracy archiwów europejskich. Celem tej inicjatywy była aktualizacja postanowień i zapisów Rezolucji i Wniosków Rady z 1991 r. i 1994 r. w świetle rozszerzenia Unii o nowych członków, a także zmian zachodzących w archiwach, związanych z coraz szerszym stosowaniem technologii informatycznej w ich działalności. Rezolucja została przyjęta przez Radę 6 V 2003 r. Najważniejsze jej postanowienia dotyczą: publicznego dostępu do dokumentacji i archiwów, jako gwarancji jawności i przejrzystości procesów podejmowania decyzji w społeczeństwach demokratycznych, szczególnie w okresie wielkich przemian w Europie, jakie niesie rozszerzenie Unii Europejskiej, oraz rozwoju archiwistyki w kontekście budowy społeczeństwa informacyjnego. Jednocześnie Rezolucja wskazała konkretne kierunki europejskiej współpracy archiwalnej, takie jak działania w obliczu klęsk żywiołowych, restauracja uszkodzonych archiwaliów, koordynacja w dziedzinie prawa archiwalnego, współpraca badawcza dotycząca szeroko rozumianej problematyki dokumentów

i archiwów elektronicznych. Rezolucja zobowiązała Komisję Europejską, podobnie jak w 1991 r., do powołania grupy roboczej, której celem będzie opracowanie i opublikowanie w 2004 r. nowego raportu o sytuacji archiwów w rozszerzonej Unii Europejskiej. Archiwa polskie w grupie roboczej reprezentuje Zastępca Naczelnego dyrektora Archiwów Państwowych dr hab. Władysław Stępiak.

<http://europa.eu.int/eur-lex/pl/dd/index.html> (Podstawowe akty prawne: Council Resolution of 6 May 2003 on archives in the Member States "Official Journal" C 113, 13/05/2003; Council conclusions of 17 June 1994 concerning greater cooperation in the field of archives "Official Journal" C 235, 23/08/1994; Resolution of the Council and the Ministers of Culture, meeting within the Council of 14 November 1991 on arrangements concerning archives "Official Journal" C 314, 05/12/1991)

<http://www.europa.eu.int/abc/doc/off/rg/en/2003/pt1171.htm> (Sprawozdanie ogólne z działalności Unii Europejskiej za 2003 r., rozdział X, pkt 1171 "Współpraca w dziedzinie archiwów na poziomie europejskim").

ARCHIWUM HISTORYCZNE UNII EUROPEJSKIEJ WE FLORENCJI

Archiwum Historyczne Unii Europejskiej działa w ramach Uniwersyteckiego Instytutu Europejskiego we Florencji. Jego zadaniem jest przejmowanie, przechowywanie i udostępnianie materiałów archiwalnych, wytworzonych przez instytucje Wspólnot Europejskich (Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, Wspólnego Rynku oraz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej), w tym Wysokiej Władzy i Komisji Europejskiej, Rady Ministrów Krajowych, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomicznego i Społecznego oraz Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Archiwum będzie także gromadziło archiwalia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, jednakże materiały historyczne tej instytucji do chwili obecnej są przechowywane w jej archiwum. W zasobie Archiwum Historycznego znajdują się ponadto przekazane w drodze darowizn lub depozytów archiwalia i kolekcje prywatne, akta organizacji społecznych, ruchów europejskich bądź instytucji międzynarodowych, których działalność była znacząca dla budowy zjednoczonej Europy,

Archiwum Historyczne mieści się na terenie Uniwersyteckiego Instytutu Europejskiego we Florencji, w budynku Villa Il Poggiolo, gdzie zgromadzono 3 km bieżących akt.

Archiwum rozpoczęło działalność w 1986 r. na mocy Decyzji Nr 359/83 EWWS z 5 II 1983 r. oraz Rozporządzenia Nr 354/83 EWG i Euratomu, dotyczących udostępniania materiałów archiwalnych EWWS, EWG i Euratomu po upływie 30 lat od ich wytworzenia. Na depozytariusza zasobu archiwalnego Wspólnot Europejskich wybrano Uniwersytecki Instytut Europejski (utworzony w 1976 r. przez państwa członkowskie w celu prowadzenia badań i kształcenia w dziedzinie studiów europejskich). Oryginalne dokumenty instytucji Wspólnot Europejskich są corocznie przekazywane

do Archiwum. W instytucjach przekazujących, głównie w Brukseli i Luksemburgu, pozostają ich kopie mikrofilmowe.

Organizację gromadzenia materiałów historycznych Unii Europejskiej prezentuje poniższy schemat.

Zasób Archiwum Historycznego stanowią trzy wyodrębnione proveniencyjnie działy materiałów archiwalnych:

1. Dział "Zespołów instytucji Wspólnot Europejskich" (EC) tworzą akta przekazane z instytucji i organów Unii Europejskiej. Dział składa się z grup zespołów, odpowiadających strukturze instytucjonalnej Unii Europejskiej. Są to:

– Parlament Europejski: Wspólne Zgromadzenie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (AC) 1952–1958; Zgromadzenie Specjalne (AH) 1952–1955; Europejskie Zgromadzenie Parlamentarne (Parlament Europejski) (PEO) 1965–1972; zespoły opatrzone nazwiskami urzędników: Simone Veil (SV); Pieter Dankert (PDK); Bocklet 1970–1993 (BR); Gordon Adam 1980–1995 (GA); Wycinki Prasowe Parlamentu Europejskiego (CPPE).

– Rada Ministrów Wspólnot Europejskich: Specjalna Rada Ministrów Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (CM1) 1952–1958; Rada Ministrów Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (CM2) 1958–1959; Negocjacje w sprawie Traktatów Rzymskich EWWS i Euratomu (CM3/NEGO) 1955–1957.

– Komisja Wspólnot Europejskich: Wysoka Władza Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (CEAB) 1952–1967; Komisje Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (BAC) 1958–1973.

– Komitet Ekonomiczny i Społeczny (CES) 1958–1967.

– Trybunał Obrachunkowy (CdC) 1958–1977

– Agencje Wspólnot Europejskich: Europejskie Centrum Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP) 1975–1995.

2. Dział "Depozytów" (DEP) tworzą zbiory i kolekcje prywatne, ruchów i organizacji międzynarodowych. Dział składa się z następujących grup zespołów:

– Instytucje międzynarodowe: Europejska Agencja Kosmiczna (ESA) 1960–1975; Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC) 1948–1961; Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) 1961–1969.

– Ruchy proeuropejskie. W tej grupie znajduje się kilkadziesiąt zespołów archiwalnych proeuropejskich ruchów i organizacji społecznych, w tym: Unia Europejskich Federalistów (UEF) 1946–1990, Ruch Europejski (ME) 1946–1990, Rada Miast i Regionów Europejskich (CCRE) 1951–1990, Kobiety w Europie (FDE) 1977–1998 i wiele innych.

– Spuścizny prywatne, w tym takich wybitnych działaczy ruchu federalistycznego jak Altiero Spinelli (AS) 1927-1986, Ernesto Rossi (ER) 1912-1999, Alexandre Marc (AM) 1935-1998, Fernand Dehousse (FD) 1939-1976, Emanuele Gazzo (EG) 1940-1994; komisarzy i wyższych urzędników Wspólnoty Franco-Mario Malfatti (FMM) 1969-1972, Carlo Scarascio Mugnozza (CSM) 1939-1980, Edoardo Martino (EM) 1943-1999, Jules Guéron (JG) 1940-1989, Etienne Hirsch (EH) 1934-1993, Klaus Meyer (KM) 1963-1994, Emile Noël (EN) 1949-1993, Pierre Uri (PU) 1945-1979, Enrico Gibellieri (EGI), Graham Avery (GJLA) 1987-2002.

3. Dział "Kolekcje" (COL) stanowią materiały dopełniające tematycznie zasób Archiwum Historycznego. Są to archiwalia różnej proveniencji, sformowane w kolekcje ze względu na ich zawartość. W większości wypadków stanowią je kopie archiwaliów z innych archiwów europejskich i pozaeuropejskich. Dział ten uporządkowany jest w następujące grupy zespołów:

– Kopie materiałów z kolekcji i zbiorów prywatnych, takich jak: Grupa Parlamentarna Europejskiej Zielonej Alternatywy (GRAEL), Międzynarodowa Unia Paneuropejska (PAN/EU), Jean Mussard (JM), kolekcje dotyczące działalności i życia Jean Monneta pochodzące ze zbiorów amerykańskich (JMAS) oraz historyka F. Duchêne`a (JMDS) i inne.

– Kopie materiałów ze zbiorów archiwów narodowych, w tym m.in. kolekcje kopii dokumentów ministrów spraw zagranicznych Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii i Włoch dotyczące negocjacji w sprawie Planu Schumana i Traktatów Rzymskich, kolekcja kopii akt Departamentu Stanu i Departamentu Obrony oraz CIA z National Archives and Records Administration (USA), kolekcja pod nazwą "Źródła rosyjskie dotyczące Europejskiej Wspólnoty Obronnej" i inne.

– Europejska Historia Mówiona. Znajduje się tu zbiór "Wywiady", na który składa się kolekcja trzynastu serii nagrań dźwiękowych (w sumie 220 nagrań) zawierających wywiady z wybitnymi europejskimi politykami, dyplomatami i działaczami ruchów proeuropejskich.. Kolekcja powstała w ramach programu "Voices of Europe"

Strukturę zasobu Archiwum Historycznego Unii Europejskiej przedstawia poniższy schemat:

**Historical Archives of the European
Union**

Villa il Poggiolo

Piazza T.A. Edison, 11

www.iue.it/ECArchives/About.shtml

50133 Firenze - Italia

Tel: ++ 39 055 4685620

Fax: ++ 39 055 573728

E-mail: archiv@iue.it

ARCHIWA INSTYTUCJI UNII EUROPEJSKIEJ**Archiwum Historyczne Komisji Europejskiej**

Początki działalności archiwalnej Komisji Europejskiej sięgają wyspecjalizowanych służb Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej. Jednolita służba archiwalna powstała po połączeniu Wysokiej Władzy i dwóch komisji: EWG i Euratomu w 1967 r. Od 1989 r. służba archiwalna Komisji Europejskiej, pod nazwą Archiwum Historyczne Komisji Europejskiej została włączona do struktury Sekretariatu Generalnego Komisji jako komórka organizacyjna o charakterze centralnym dla jej departamentów, dyrekcji generalnych i służb. Archiwum Historyczne wypełnia wiele zadań związanych z zarządzaniem, gromadzeniem, opracowaniem i udostępnianiem dokumentacji. Obejmują one nadzór nad systemami zarządzania dokumentacją wytwarzaną i przechowywaną w registraturach i składnicach akt poszczególnych komórek organizacyjnych Komisji, niezależnie od nośnika tej dokumentacji. W tym celu Archiwum wydaje wskazówki i instrukcje metodyczne, dotyczące zasad archiwizowania dokumentacji bieżącej i postępowania z materiałami archiwalnymi. Do jego zadań należy także systematyczny przegląd i aktualizacja przepisów dotyczących zarządzania dokumentacją,

w szczególności na nowoczesnych nośnikach w poszczególnych dyrekcjach generalnych, departamentach i służbach Komisji. Archiwum Historyczne Komisji Europejskiej odpowiedzialne jest także za koordynację przekazywania dokumentacji zarchiwizowanej, po upływie okresów jej przechowywania w registraturach do podległych składnic akt i magazynów archiwalnych. Do jego zadań należy opracowanie zgromadzonej dokumentacji historycznej, jej udostępnianie oraz przekazywanie do Archiwum Historycznego Unii Europejskiej we Florencji.

Zasób Archiwum Historycznego Komisji Europejskiej obejmuje (dane na koniec 2002 r.) ok. 77 km bieżących akt. Składają się na niego następujące główne kompleksy materiałów archiwalnych (materiały, których oryginały przekazano do Archiwum Historycznego we Florencji zachowane są

w zasobie w postaci mikrofilmów):

- Akta Wysokiej Władzy z lat 1952–1967 – ok. 2400 m.b.,
- Akta komisji EWG i Euratomu z lat 1958–1967 – ok. 7500 m.b.,
- Akta Komisji Wspólnot Europejskich/Komisji Europejskiej z lat 1967–1994 – ok. 65100 m.b.,
- Zbiory specjalne, które tworzą spuścizny byłych przewodniczących, członków oraz wyższych urzędników Komisji – ok. 2000 m.b.

Ponadto, w zasobie znajdują się:

- Kolekcja wystąpień członków i urzędników Komisji z lat 1952–2003,
- Kolekcja analiz i badań, prowadzonych przez departamenty Komisji z lat 1961–2002, licząca ponad 22 tys. jednostek inwentarzowych.

Podstawowymi pomocami ewidencyjnymi do zespołów i zbiorów, przechowywanych w Archiwum Historycznym Komisji Europejskiej są spisy zdawczo-odbiorcze przejmowanej dokumentacji, wykazy przekazywanych akt oraz baza danych ARCHIS (franc. *ARChives HIStoriques*), zawierająca opis ponad 753 tys. jednostek archiwalnych. Opublikowano ponadto dwie serie inwentarzy archiwalnych w języku angielskim i francuskim:

Inventory of the Historical Archives, Vol. 1: Records of the High Authority of the ECSC 1952. Speeches 1952–1967 (fr., ang.); Vol. 2 : Dossiers de la Haute Autorité de la CECA 1953 Luxembourg 1985, 1987.

Inventaire structuré des dossiers de la Haute Autorité de la CECA (1952–1967), vol. 1: Dossiers du secrétariat général, des relations extérieures, groupes de travail, Commission des quatre présidents, Comité consultatif de la CECA, Luxembourg, 1996, Index. (fr.) Luxembourg, 1997 ; Vol. 2: Dossiers du service juridique et des archives centrales, Luxembourg, 1999, Vol. 3: Dossiers des directions générales du charbon et de l'acier, Luxembourg, 2002.

Historical Archives of the European Commission

Rue de la Loi 200

B-1049 Bruxelles

Belgium

Pracownia naukowa:

1, avenue de Cortenbergh / laan (Building JECL Room 03/31)

B-1000 Brussels

Tel: +32 2 295 05 57

Fax: +32 2 296 10 95

E-mail: sg-archis-base@cec.eu.int

www.europa.eu.int/historical_archives/intro_en.htm

Archiwum Parlamentu Europejskiego

W Parlamencie Europejskim sprawami zarządzania dokumentacją i archiwami zajmuje się specjalna komórka organizacyjna: Służba Archiwalna Parlamentu Europejskiego (European Parliament Archives Service). Powołana w 1952 r. na mocy Rozporządzenia Wspólnego Zgromadzenia, do 1986 r. wchodziła w skład Dyrekcji Generalnej Obsługa Posiedzeń, a jej zadanie polegało głównie na

przechowywaniu dokumentacji kolejnych posiedzeń, jak protokoły obrad i korespondencja urzędowa. Dokumentacja komisji parlamentarnych była pierwotnie gromadzona i przechowywana przez Dyрекcję Generalną Komisje i Delegacje, natomiast służba obsługi posiedzeń przechowywała jedynie kopie protokołów obrad poszczególnych komisji. W 1987 r. Służba Archiwalna przeszła w skład Dyрекcji Generalnej Badania Naukowe. Decyzja ta wiązała się z docenieniem znaczenia i roli dokumentacji

i archiwów, zarówno dla sprawnego funkcjonowania Parlamentu, jak i z punktu widzenia badań naukowych. W rezultacie reorganizacji Dyрекcja Generalna Komisje i Delegacje nadal zarządzała dokumentacją wytwarzaną w toku procedury legislacyjnej, natomiast Służba Archiwalna gromadziła materiały niepotrzebne już w bieżącej działalności oraz odpowiadała za ich udostępnianie. Służba Archiwalna Parlamentu Europejskiego mieści się w Luksemburgu, gdzie znajdują się jej główne biura

i archiwa, a także w Brukseli i Strasburgu.

Najważnie materiały, przechowywane przez Służbę Archiwalną Parlamentu Europejskiego to:

Dokumentacja Parlamentu:

- Protokoły obrad sesji plenarnych: oryginały podpisane przez przewodniczących – od 1960 r., wersje publikowane w Dzienniku Urzędowym – od 1952 r.;
- Debaty w Parlamencie Europejskim – we wszystkich oficjalnych językach na mikrofilmach oraz częściowo zdigitalizowane – od 1952 r. oraz zbiór rękopisów wystąpień podczas debat z poprawkami autorów;
- Rezolucje – od 1952 r.;
- Protokoły posiedzeń komisji parlamentarnych od 1952 r.;
- Sprawozdania komisji parlamentarnych od 1952 r.;
- Zgromadzenie Specjalne 1952–1955;
- Wspólne Zgromadzenie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali 1952–1958;
- Zgromadzenie Parlamentarne 1952–1962;
- Parlament Europejski – od 1962 r.;
- Petycje od 1953 r.;
- Zapytania parlamentarne (pisemne, słowne lub zgłoszone podczas dyskusji) – kompletna kolekcja.

Dokumentacja organów Parlamentu:

- Zespoły akt przewodniczących: Akta Simone Veil 1979-1982, Akta Pietera Dankerta 1982-1984, Akta Pierre`a Pflimlina 1984-1987, Akta Lorda Plumba 1987-1989, Akta Enrique Barona Crespo 1989-1992, Akta Klepscha 1992-1994, Akta Hänscha 1994-1997;
- Akta Biura i Biura ds. Poszerzenia (protokoły i dokumentacja z lat 1952–1982);

– Korespondencja: Zbiór korespondencji w układzie chronologicznym od 1952 r., Kolekcja Akt Przewodniczących (lub "Biuro Osobiste") w układzie chronologicznym od 1981 r.

Zbiory specjalne:

- Zbiór protokołów wspólnych posiedzeń Zgromadzenia Parlamentarnego i Zgromadzenia Rady Europy;
- Zbiór dokumentacji Zgromadzenia Wspólnego Unia Europejska – Państwa Afryki, Karaibów, Pacyfiku;
- Konferencje międzyrządowe;
- Akta Sekretarzy Generalnych;
- Akta Brucka (dokumenty dotyczące regulaminów i procedur Parlamentu Europejskiego);
- Zbiór fotografii osobistości zasłużonych dla integracji europejskiej;
- Zbiory plakatów;
- Zbiory wycinków prasowych,
- Zbiory tematyczne.

Podstawowa pomoc archiwalna do zasobu Służby Archiwalnej Parlamentu Europejskiego ma formę elektronicznej bazy danych ARCDOC. Baza dostarcza opisu dokumentacji na wszystkich poziomach, pozwala także na bezpośredni dostęp i przeglądanie przez użytkownika tych dokumentów, które zostały zarchiwizowane w formie elektronicznej. Wyszukiwanie i dostęp do dokumentacji Parlamentu odbywa się online poprzez wyszukiwarki: Register, EUROPARL i EPOQUE (baza danych Parlamentu Europejskiego zawierająca dokumentację posiedzeń z lat 1980 – 1989) – <http://www.europarl.eu.int> oraz CELEX (baza danych prawa wspólnotowego) – <http://europa.eu.int/celex>. Narzędzia te umożliwiają przeszukiwanie indeksowane zasobu dokumentacyjnego według wielu kryteriów: imiennego, rzeczowego, dat posiedzeń, przedmiotu petycji parlamentarnej, zapytań pisemnych, tekstów dokumentów parlamentarnych tłumaczonych i publikowanych od 1952 r. Użytkownicy mogą uzyskać dostęp do materiałów w pracowni naukowej po uprzednim wypełnieniu zgłoszenia użytkownika. Materiały, których oryginały zostały przekazane do Archiwum Historycznego Unii Europejskiej we Florencji udostępniane są w postaci mikrofilmów i mikrofisz.

European Parliament Archives Service
European Centre, Kirchberg Plateau 1
Schuman Building (Ground Floor)
L-2929 Luxembourg
Tel: (+352) 43 00 22224
Fax: (+352) 43 94 93
e-mail: ARCHInfo@europarl.eu.int

<http://www.europarl.eu.int>

Archiwum Europejskiego Komitetu Ekonomicznego i Społecznego

Komitet Ekonomiczny i Społeczny jest ciałem doradczym trzech głównych instytucji Unii Europejskiej (Komisji, Parlamentu i Rady). Od chwili powołania w 1958 r. w strukturze Sekretariatu Generalnego Komitetu funkcjonowała komórka organizacyjna, zajmująca się zarządzaniem dokumentacją o nazwie "Courrier/archives". Obecnie służba kancelaryjno–archiwalna wchodzi w skład jednej z dyrekcji Sekretariatu Generalnego – Dyrekcji Sprawy Ogólne, Sektor Registratura. W jej ramach wyodrębniono cztery sekcje, zajmujące się obsługą dokumentacji: kancelaria, registratura, składnica akt, archiwum zakładowe. Zasób Komitetu obejmuje ok. 1 km bieżącego akt, wśród których najważniejsze to:

- Zbiór opinii wydanych przez Komitet od 1958 r.,
  - Dokumentacja posiedzeń plenarnych i spotkań Komitetu od 1958 r.,
  - Zbiór przepisów i dokumentów dotyczących organizacji, funkcjonowania i administracji Komitetu.
- Podstawowymi pomocami informacyjnymi do tych materiałów są spisy akt, inwentarze akt i indeksy kartkowe. Większość pomocy ma charakter tradycyjny i udostępniania jest na miejscu w pracowni naukowej. Z pomocy drukowanych należy wymienić publikowany corocznie wykaz opinii wydanych przez Komitet oraz wykaz z mikrofilmowanych materiałów historycznych, przekazanych do Archiwum Historycznego we Florencji.

European Economic and Social Committee

Secretariat-General

Directorate for General Affairs

Registry, protocol and mail/archives

Rue Ravenstein 2 or Rue des Sols 27

B-1000 Brussels

Tel.: (32-2)546 90 11 or 546 94 56 (direct line)

Fax: (32-2)513 48 93

<http://www.esc.eu.int>

Archiwum Komitetu Regionów

Komitet Regionów jest najmłodszą z instytucji europejskich – powstał w 1992 r. na mocy Traktatu z Maastricht jako ciało doradcze Komisji i Rady, reprezentujące regiony i społeczności lokalne. Zarządzanie dokumentacją Sekretariatu Generalnego Komitetu Regionów jest w pełni z informatyzowane. Dostęp do dokumentów odbywa się za pomocą systemu TOAD (ang. Transfer of Administrative Documents), umożliwiającego otrzymanie materiałów w trybie online. W systemie TOAD gromadzone są wszystkie dokumenty

Komitetu Regionów w językach urzędowych Unii Europejskiej, praktycznie natychmiast po ich wprowadzeniu do systemu.

Committee of the Regions

Secretariat-General

Division for Registry and Press

Unit for registry, protocol, assistance to national delegations, archives/mail

Rue Montoyer 92-102

B-1000 Bruxelles

Tel: +322/282.20.58

Fax: +322/282.23.25

<http://www.cor.eu.int/en/index.html>

<http://www.toad.cor.eu.int/scripts/index.asp>

Archiwum Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich

Zgodnie z artykułem 3 (1) Decyzji Komisji Nr 359/83/ECSC oraz artykułem 3 (1) Rozporządzenia Rady nr 354/83, dokumentacja i akta spraw rozpatrywanych przez Trybunał nie podlegają publicznemu udostępnianiu przez czas nieokreślony. Publicznie dostępne są orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości (od 1953 r.) i Sądu Pierwszej Instancji (od 1989 r.) poprzez bazę danych orzecznictwa dostępną online z portalu Trybunału bądź portalu prawnego Unii Europejskiej EURLEX.

Court of Justice and Court of First Instance,

Bd Konrad Adenauer

L-2925 Luxembourg

Tel. 00352 43 03-1

Fax: 00352 43 03 2600

<http://curia.eu.int/en/index.htm>

<http://europa.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en>

Archiwum Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Od chwili powstania w 1977 r. do zadań Trybunału należy niezależny audyt wykorzystania środków finansowych Unii Europejskiej. Zbiory dokumentacji Trybunału składają się więc w przeważającej części z akt spraw prowadzonych kontroli audytorskich, a także materiałów dotyczących jego organizacji i funkcjonowania. Sprawy zarządzania dokumentacją i archiwami znajdują się w kompetencji Sekretariatu Trybunału. Udostępnianie dokumentacji reguluje Decyzja Trybunału Obrachunkowego nr 18/97 z 7 IV 1997 r. wprowadzająca zasady korzystania i publicznego udostępniania materiałów Trybunału, zgodnie z ogólnymi

przepisami wspólnotowymi, dotyczącymi publicznego dostępu do dokumentacji instytucji Unii Europejskiej. Ograniczenia dostępu do dokumentacji Trybunału dotyczą przede wszystkim ochrony danych osobowych oraz danych finansowych instytucji Unii. Udostępnianie odbywa się na podstawie pisemnego zgłoszenia użytkownika. Online udostępniane są sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne dotyczące poszczególnych zagadnień oraz opinie Trybunału.

European Court of Auditors

The Court's Secretariat

12, rue Alcide De Gasperi

L – 1615 Luxembourg

Tel. : (352) 4398-1 (switchboard)

(352) 4398-45787 (department)

Fax. : (352) 4398- 46232

<http://www.eca.eu.int>

e-mail: pilar.calvofuentes@eca.eu.int

ARCHIWA – INICJATYWY

INSAR

INSAR (ang. Information Summary on Archives) jest inicjatywą wydawniczą archiwów narodowych krajów członkowskich Unii Europejskiej, której celem jest upowszechnianie wiedzy, najnowszych osiągnięć i dorobku w dziedzinie archiwistyki. Idea wspólnych publikacji została zgłoszona przez członków grupy roboczej Komisji Europejskiej ds. archiwów. Publikacje INSAR powstają przy udziale sieci korespondentów, delegowanych przez archiwa narodowe państw członkowskich. Dotychczas opublikowano następujące pozycje:

1. *Proceedings of the DLM-Forum 2002 : @ccess and preservation of electronic information : best practices and solutions* : Barcelona, 6-8 May 2002 / EU, European Commission. - 2002.
2. *MoReq : Model requirements for the management of electronic records : MoReq specification* / EU, European Commission. - 2002.
3. *Better access to electronic information for the citizen : the relationship between public administration and archives services concerning electronic documents and records management* /
K. Schürer ; EU, European Commission. - 2001.

4. *Proceedings of the DLM-Forum on electronic records : European citizens and electronic information : the memory of the Information Society* : Brussels, 18-19 October 1999 / EU, European Commission. - 2000
5. *Vorträge und Ergebnisse des DLM-Forums über elektronische Aufzeichnungen* : Brüssel, 18.-20. Dezember 1996 / EU, Europäische Kommission. - 1997
6. *Proceedings of the DLM-Forum on electronic records* : Brussels, 18-20 December 1996 / EU, European Commission. - 1997
7. *Actes du DLM-Forum sur les données lisibles par machine* : Bruxelles, 18-20 décembre 1996 / UE, Commission européenne. - 1997
8. *INSAR : Information Summary on Archives* [éd. allemande] / EU, Commission. - 1996
9. *INSAR : Information Summary on Archives* [éd. française] / UE, Commission. - 1996
10. *INSAR : Information Summary on Archives* [éd. anglaise] / EU, Commission. - 1996
11. *Guidelines on best practices for using electronic information : how to deal with machine-readable data and electronic documents* / Jean-Michel Cornu ; EU, European Commission. - 1996-1998
12. *Leitlinien für den Umgang mit elektronischen Informationen : maschinenlesbare Daten und elektronische Dokumente* / Jean-Michel Cornu ; EU, Europäische Kommission. - 1996-1998
13. *Guide de l'information numérique : comment traiter les données lisibles par machine et les documents numériques* / Jean-Michel Cornu ; UE, Commission européenne. - 1996-1998.
http://europa.eu.int/historical_archives/insar_en.htm

DLM Forum

Inicjatywa DLM Forum (fr. *Données lisibles par machine*) powstała w 1994 r. na mocy Wniosków Rady Unii Europejskiej 94/C 235/03 z 17 VI 1994 r. dotyczącej szerokiej współpracy

w dziedzinie archiwów. Jej celem było stworzenie płaszczyzny wymiany doświadczeń i dyskusji europejskiego środowiska archiwalnego, naukowego, a także środowiska producentów technologii informatycznej w zakresie problematyki zarządzania, przechowywania i użytkowania elektronicznych zasobów archiwalnych.

Pierwsza konferencja DLM Forum została zorganizowana przez Komisję Europejską w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi UE w grudniu 1996 r. w Brukseli.

Uczestniczyło w niej ponad 300 ekspertów reprezentujących administracje publiczne, archiwa narodowe, przemysł informatyczny (producentów zarówno oprogramowania, jak i urządzeń) oraz ośrodki naukowe. DLM Forum charakteryzuje multidyscyplinarność podejścia do zagadnienia archiwów elektronicznych oraz wysoki poziom profesjonalny.

Kolejne spotkania DLM Forum, odbywające się od 1996 r. poświęcone były:

- DLM Forum 1999 Bruksela – European citizens and electronic information: the memory of the Information Society Cooperation Europe-wide.
- DLM Forum 2002 Barcelona – @ccess and preservation of electronic information: best practices and solutions.
- DLM Forum 2004 Dublin – Sharing Practical Experience, Orientations, Guidelines, Best Practice, Education, Needs of acceding Member States – Model of Requirements – Long Term Preservation and Legal Issues.

W 2003 r. na bazie DLM Forum powstała organizacja DLM Network, zrzeszająca zarówno instytucje sektora publicznego (archiwa narodowe), jak i prywatnego, działające w szeroko rozumianym obszarze zarządzania dokumentacją i archiwami elektronicznymi. Celem DLM Network jest zbudowanie europejskiej sieci badań i wymiany doświadczeń w dziedzinie dokumentu elektronicznego. Jednocześnie, jako wyraz zmian na nowo zinterpretowano tradycyjną nazwę DLM Forum jako "**D**ocument **L**ifecycle **M**anagement Forum".

Materiały spotkań DLM Forum publikowane są w ramach serii wydawniczej INSAR.

Polskie archiwa państwowe uczestniczą od początku w inicjatywie DLM Forum. Obecnie delegatem Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych w DLM Forum jest dr Hubert Wajs, dyrektor Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie.

http://europa.eu.int/historical_archives/dlm_forum/index_en.htm

<http://www.aitbiz.com/dlm-network>

ARCHIWA – BAZY DANYCH

ARCHIS i ARCHISplus

ARCHIS (fr. ARChives HIStoriques) jest bazą danych służącą do zarządzania zasobem Archiwum Historycznego Komisji Europejskiej. Opiera się ona na technologii relacyjnych

baz danych (ORACLE). Zawiera aktualizowany codziennie opis archiwalny ponad 750 tys. jednostek inwentarzowych oraz ponad 8 tys. zespołów archiwalnych zasobu archiwalnego Komisji Europejskiej. Najniższym poziomem opisu w bazie jest jednostka archiwalna. Poza funkcją pomocy archiwalnej, baza spełnia także inne funkcje, takie jak: zarządzanie rozmieszczeniem zasobu w magazynach archiwalnych, monitoring stanu fizycznego akt, zarządzanie przejmowaniem materiałów z systemów zarządzania dokumentacją poszczególnych komórek organizacyjnych Komisji Europejskiej (departamentów, dyrekcji generalnych, służb), zarządzanie procesami mikrofilmowania, wyszukiwanie i dostarczanie wyszukanych dokumentów użytkownikowi. Z punktu widzenia potrzeb badawczych baza umożliwia przeszukiwanie pełnotekstowe i indeksowane wg wszystkich pól tabel bazy. Do celów publicznych udostępnia się online część bazy na serwerze Archiwum Historycznego Komisji Europejskiej (baza danych **ARCHISplus**). ARCHISplus umożliwia przeszukiwanie tekstowe i indeksowane wg ograniczonej liczby elementów opisu archiwalnego: tytułu akt, krótkiego opisu zawartości, proveniencji, powiązania z innymi aktami, dat, słów kluczowych, opisu aktu prawnego, którego dotyczy dokumentacja, nazw imiennych i nazw geograficznych.

http://www.europa.eu.int/historical_archives/archis_en.htm

http://www.europa.eu.int/comm/secretariat_general/archisplus/arcp_central.cfm?lng=en

EURHISTAR

EURHISTAR jest komputerową bazą danych ewidencji zasobu Archiwum Historycznego Unii Europejskiej we Florencji. Baza obejmuje całość zasobu archiwum: zawiera ponad 100 tys. rekordów, odpowiadających opisowi materiałów archiwalnych od poziomu jednostki archiwalnej do poziomu zespołu archiwalnego. Opis archiwalny na użytek bazy oparty jest na Międzynarodowym Standardzie Opisu Archiwalnego ISAD (G), większość materiałów ujętych w bazie ma pełny zestaw pól opisu archiwalnego standardu. Baza posiada rozwinięty system wyszukiwawczy umożliwiający przeszukiwanie pełnotekstowe wszystkich pól opisu archiwalnego oraz wyszukiwanie indeksowane wg proveniencji materiałów archiwalnych, dat i dawnych sygnatur. Baza umożliwia także edycję (w formacie plików pdf) oraz druk inwentarza zespołu archiwalnego w tradycyjnym układzie.

<http://www.iue.it/ECArchives/Eurhistar.shtml>

KULTURA W UNII EUROPEJSKIEJ

WPROWADZENIE

U samych początków procesu integracji Europy po II wojnie światowej główny nacisk położony był na problemy gospodarcze, co podyktowane było koniecznością odbudowania zniszczonych wojną państw europejskich. Kultura, pomimo deklaracji o jej podstawowym znaczeniu dla zjednoczenia Europy, nie znalazła się wśród priorytetów tworzącej się Wspólnoty Europejskiej. W miarę rozwoju integracji europejskiej i znoszenia ograniczeń w dziedzinie handlu między państwami członkowskimi Wspólnot powstała konieczność ograniczenia swobodnego przepływu towarów i dóbr o szczególnym znaczeniu dla kultur narodowych. Sprawę tę reguluje artykuł 36 Traktatu Rzymskiego (1957), który wprowadza takie ograniczenia w stosunku do majątku narodowego, posiadającego wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną. Poza tym przepisem sprawy kultury pozostawione zostały wyłącznej kompetencji państw członkowskich, co nie oznacza iż kwestie te nie były uznane za ważne. Na kolejnych szczytach w Hadze (1969), w Paryżu (1972) i w Kopenhadze (1979) potwierdzano znaczenie kultury dla integracji europejskiej. Świadomość tego znaczenia znalazła odbicie w zapisach Uroczystej Deklaracji Stuttgarckiej w Sprawie Unii Europejskiej z 19 VI 1983 r. Artykuł 151

Traktatu

o Unii Europejskiej (Traktatu z Maastricht 1992 r.) stworzył podstawy dla stworzenia coraz ściślejszej unii między narodami Europy. Proces integracji umożliwia wykorzystanie kultury jako elementu wzmacniającego poczucie przynależności do wspólnej Europy. Artykuł ten upoważnia Unię Europejską do wprowadzania instrumentów wspierających wspólne inicjatywy w dziedzinie kultury, takie jak Program Kultura 2000, Europejskie Miasta Kultury i Europejski Miesiąc Kultury. Celem tych działań jest z jednej strony wspieranie rozwoju kultury w państwach członkowskich z poszanowaniem narodowej i regionalnej różnorodności, z drugiej zaś promocja dziedzictwa kulturowego Europy. Unia Europejska wspiera finansowo te działania. Respektując różnorodność kulturalną, Unia określa swoją rolę w tej dziedzinie jako:

- zwiększanie wiedzy i upowszechnianie europejskiej historii i kultury,

- ochrona i rekonstrukcja dziedzictwa kulturowego, mającego dużą wartość dla kultury i historii europejskiej,
- zwiększanie wymiany kulturalnej,
- wspieranie twórczości artystycznej i literackiej, produkcji audiowizualnej.

Prawo wspólnotowe reguluje ponadto następujące obszary z dziedziny kultury: prawo audiowizualne, ochrona praw autorskich, swoboda przepływu artystów i ich dzieł, kwestie podatkowe czy też kwestie odnoszące się do konkurencji (np. pomoc dla przemysłu filmowego, ceny książek).

Za politykę Unii Europejskiej w dziedzinie kultury odpowiada Dyrekcja Generalna Edukacja i Kultura.

http://europa.eu.int/pol/cult/index_en.htm

http://europa.eu.int/comm/culture/index_en.htm

http://europa.eu.int/comm/culture/eac/index_en.html

<http://www.europa.eu.int/abc/doc/off/rg/en/2003/somm022.htm>

Artykuł 151 Traktat o Unii Europejskiej (dawny artykuł 128 Traktatu z Maastricht) głosi:

“1. Wspólnota przyczynia się do rozkwitu kultur Państw Członkowskich, w poszanowaniu ich różnorodności narodowej i regionalnej, równocześnie podkreślając znaczenie wspólnego dziedzictwa kulturowego.

2. Działanie Wspólnoty zmierza do zachęcania do współpracy między Państwami Członkowskimi oraz, jeśli to niezbędne, do wspierania i uzupełniania ich działań w następujących dziedzinach:

- pogłębiania wiedzy oraz upowszechniania kultury i historii narodów europejskich;
- zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim;
- niehandlowej wymiany kulturalnej;
- twórczości artystycznej i literackiej, włącznie z sektorem audiowizualnym.

3. Wspólnota i Państwa Członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi oraz z kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie kultury, zwłaszcza z Radą Europy.

4. Wspólnota uwzględnia aspekty kulturalne w swoim działaniu na podstawie innych postanowień niniejszego Traktatu, zwłaszcza w celu poszanowania i popierania różnorodności jej kultur.

5. Aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w niniejszym artykule, Rada przyjmuje:

- środki zachęcające, z wyłączeniem jakiejkolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 251 i po konsultacji z Komitetem Regionów; Rada stanowi jednomyślnie w toku całej procedury określonej w artykule 251;
- zalecenia, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji”.

KOMISJA KULTURY, MŁODZIEŻY, EDUKACJI, MEDIÓW I SPORTU PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Komisja odpowiedzialna jest za obszary działalności Unii Europejskiej związane z:

1. Aspektami kulturalnymi Unii Europejskiej, w szczególności z pogłębianiem wiedzy oraz upowszechnianiem kultury i historii narodów europejskich, zachowaniem i ochroną dziedzictwa kulturalnego, wymianą kulturalną, twórczością artystyczną (artykuł 151 Traktatu o Unii Europejskiej).
2. Polityką Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji (artykuł 149 Traktatu o Unii Europejskiej).
3. Polityką wobec młodzieży, w tym takimi zagadnieniami jak wymiana młodzieżowa (poza sprawami zatrudnienia młodzieży), włączanie młodego pokolenia w procesy integracji europejskiej, Europejskie Forum Młodych.
4. Produkcją audiowizualną oraz kulturalnymi i edukacyjnymi aspektami społeczeństwa informacyjnego.
5. Polityką w dziedzinie informacji i środków masowego przekazu, a także informowania opinii publicznej o działalności Unii Europejskiej.
6. Rozwojem sportu (Deklaracja Nr 29 Traktatu Amsterdamskiego) i polityką w dziedzinie spędzania czasu wolnego.
7. Współpracą kulturalną i edukacyjną Unii Europejskiej z państwami trzecimi i odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności Radą Europy.
8. Monitorowaniem i kontrolą wydatkowania środków finansowych w obszarach działalności Komisji, na podstawie okresowych sprawozdań, dostarczanych przez Komisję Europejską.

Komisja liczy 72 deputowanych. Przewodniczącym Komisji jest Michel Rocard z Francji reprezentujący Delegację Partii Europejskich Socjalistów.

European Parliament
Committee on Culture, Youth, Education,
the Media and Sport
Bât. Altiero Spinelli
14G203
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Fax +32 (0)2 284 9785
[http://www.europarl.eu.int/committees/
 cult_home.htm](http://www.europarl.eu.int/committees/cult_home.htm)

Biuro informacyjne Parlamentu
Europejskiego
Warszawskie Centrum Finansowe
ul. Emilii Plater 53, 19 piętro
00-113 Warszawa
Tel.+ 22 520 66 55
Fax + 22 520 66 59
e-mail: epwarszawa@europarl.eu.int

DYREKCJA GENERALNA EDUKACJA I KULTURA

Dyrekcja Generalna Edukacja i Kultura Komisji Europejskiej realizuje politykę kulturalną i edukacyjną, skupioną na trzech głównych celach:

- 1) Budowie Europy opartej na wiedzy: rozwijaniu sfery kształcenia ustawicznego jako środka do osiągnięcia celów ekonomicznych, w tym wzrostu konkurencyjności, innowacyjności i dynamiki gospodarki Unii Europejskiej opartej na wiedzy, rozwoju rynku pracy, zwiększenia spójności społecznej.
- 2) Rozwoju europejskiego obszaru kulturalnego: ochronie i wzmocnieniu europejskiej różnorodności kulturalnej, w szczególności poprzez wspieranie konkurencyjności europejskiego przemysłu audiowizualnego oraz promocję różnorodności językowej i nauki języków.
- 3) Włączaniu obywateli w procesy integracji europejskiej: promowaniu form aktywnego udziału obywateli, w szczególności młodzieży w inicjatywach europejskich, które rozwijają wzajemne zrozumienie, zaufanie i ducha tolerancji w Europie otwartej na świat.

W dziedzinie kultury i dziedzictwa kulturowego Dyrekcja Generalna Edukacja i Kultura prowadzi wiele programów, opartych na współpracy i współdziałaniu instytucji kulturalnych z krajów Unii Europejskiej i krajów trzecich. Mają one na celu promowanie i wspieranie wymiany i współpracy kulturalnej, wzajemnego uświadamiania sobie bogactwa kulturowego, uzupełniając działania poszczególnych państw członkowskich tym zakresie. Instrumentami realizacji celów polityki

w dziedzinie edukacji i kultury są programy, w tym takie jak: Kultura 2000, Europejskie Miasta Kultury i Europejski Miesiąc Kultury.

Komisarzem do spraw Edukacji i Kultury jest obecnie Vivien Reding.

European Commission

The Education and Culture DG

B-1049 Bruxelles/Brussel

http://www.europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/index_en.htm

PROGRAMY WSPÓLNOTOWE W DZIEDZINIE KULTURY

Program KULTURA 2000 (2000 - 2006)

Kultura 2000 jest programem wspólnotowym, który zastąpił w 2000 r. programy RAPHAEL, ARIANE i KALEIDOSCOPE i będzie realizowany do 2006 r.. Cele programu to: promowanie i rozwój dialogu kulturalnego między krajami Europy, promowanie różnorodności kulturalnej, europejskiego dorobku kulturowego i tradycji, zwiększanie dostępu społeczeństwa do dóbr kultury. Instytucje, do których skierowany jest program, to administracje państw uczestniczących w programie, instytucje kultury, stowarzyszenia i organizacje kulturalne, organizacje pozarządowe. Budżet programu wynosi 167 mln euro. Konkursy projektów ogłasza się na początku każdego roku.

9 III 2004 r. Komisja Europejska przyjęła komunikat "Citizenship in action", dotyczący przyszłych programów Unii Europejskiej w dziedzinie kultury po 2006 r. tj. po zakończeniu programu Kultura 2000. Przy planowaniu nowych działań Komisja podkreśliła konieczność uwzględnienia niezwykle bogatej i różnorodnej współpracy kulturalnej w Europie, prowadzonej przez tysiące instytucji kulturalnych w państwach członkowskich Unii i krajach trzecich. Przyszłe programy w dziedzinie kultury Unii Europejskiej będą miały następujące priorytety: wspieranie ponadnarodowej wymiany twórców kultury oraz ponadnarodowego obiegu dzieł kultury, rozwój dialogu międzykulturowego. Spośród przyszłych zadań w ramach nowych programów Komisja wskazała m.in. coroczne wsparcie finansowe dla około 50 ponadeuropejskich sieci lub organizacji kulturalnych, sfinansowanie po 2006 r. ok. 1400 projektów współpracy w dziedzinie kultury w rozszerzonej Unii Europejskiej.

http://europa.eu.int/comm/culture/contact_en.htm

http://europa.eu.int/comm/culture/eac/c2000-index_en.html

Punkt Kontaktowy do Spraw Kultury**Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Departament Integracji Europejskiej****00-071 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17****Tel.: + 22 828 37 91****<http://www.mk.gov.pl/pkk>**

Europejskie stolice kultury: Europejskie Miasta Kultury , Europejski Miesiąc Kultury

Idea “europejskich stolic kultury”, zainicjowana została przez Mélinę Mercouri, jako przedsięwzięcie mające umożliwić zbliżenie narodów Europy. Inicjatywa przyjęta przez Radę Ministrów 13 VI 1985 r. przyczynia się do rozwoju miast, które uzyskały miano “Europejskiej Stolicy Kultury”, wpływając nie tylko na rozwój kultury, ale także wywierając efekt społeczno-ekonomiczny poprzez zwiększenie turystyki kulturalnej. Miasta, które zgłosiły chęć organizacji imprez kulturalnych otrzymują subwencję od Komisji Europejskiej. W 1990 r. ministrowie kultury państw Unii Europejskiej ustanowili Europejski Miesiąc Kultury – inicjatywę o podobnym charakterze, ale trwającą krócej i skierowaną przede wszystkim do państw Europy Środkowej i Wschodniej. Co roku Komisja Europejska przyznaje subwencję na sfinansowanie Europejskiego Miesiąca Kultury.

Dotychczasowe Europejskie Miasta Kultury: 1985 – Ateny; 1986 – Florencja; 1987 – Amsterdam; 1988 - Berlin; 1989 - Paryż; 1990 - Glasgow; 1991 - Dublin; 1992 - Madryd; 1993 - Antwerpia; 1994 - Lisbona; 1995 - Luksemburg; 1996 - Kopenhaga; 1997 - Saloniki; 1998 - Sztokholm; 1999 - Weimar; 2000 - Awinion, Bergen, Bolonia, Bruksela, Helsinki, Kraków, Rejkjawi, Praga, Santiago de Compostela; 2001 – Porto i Rotterdam; 2002 - Brugia i Salamanka; 2003 - Graz; 2004 Genua i Lille. Europejskie Miesiące Kultury: 1992 - Kraków; 1993 - Graz; 1994 - Budapeszt; 1995 - Nikozja; 1996 - St. Petersburg; 1997 - Ljubljana; 1998 - Linz i Valetta; 1999 - Płowdiw; 2001 – Bazylea i Ryga.

http://europa.eu.int/comm/culture/eac/capeurcult_en.html

Program MEDIA Plus (2001 - 2005)

Program “Media” obejmował lata 1992–1995, a “Media II” był realizowany w latach 1996–2000. Obecnie do 2005 r realizowany jest program “Media Plus”. Budżet programu wynosi

400 mln euro. Celem programu jest wspieranie europejskiej produkcji filmowej i telewizyjnej, poprawa konkurencyjności średnich i małych firm działających w sektorze audiowizualnym, propagowanie europejskiej współpracy, promowanie językowej i kulturowej różnorodności. Program wspiera inicjatywy związane z ochroną europejskiego dziedzictwa w tej dziedzinie (np. archiwa audiowizualne), popiera rozwój regionalny, europejską współpracę polegającą na angażowaniu do realizacji konkretnych projektów twórców z różnych krajów Europy.

Biuro MEDIA Desk Polska

Ul. Chełmska 21

00-721 Warszawa

Tel. +22 851 11 13

http://europa.eu.int/comm/avpolicy/media/index_en.html

KULTURA I POLITYKA REGIONALNA UNII EUROPEJSKIEJ

Kultura i dziedzictwo kulturowe uznane są w polityce regionalnej Unii Europejskiej za podstawowy element tożsamości, a także istotny obszar aktywności gospodarczej, przyczyniający się do tworzenia nowych miejsc pracy. Sektor kulturalny korzysta z pomocy strukturalnej i specjalnych programów, których celem jest rozbudowa infrastruktury i realizacja projektów związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego. Najważniejszym instrumentem finansowania kultury przez Komisję Europejską w krajach członkowskich UE są fundusze strukturalne. Z funduszy strukturalnych UE finansowane są dwa rodzaje programów: tzw. programy krajowe – przygotowywane przez kraj członkowski i po uzgodnieniu z Komisją Europejską samodzielnie przez ten kraj realizowane oraz tzw. inicjatywy wspólnotowe i działania innowacyjne – programy realizowane na poziomie Unii Europejskiej. Projekty kulturalne współfinansowane ze środków funduszy strukturalnych traktowane są jako inwestycje mające bezpośredni wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy regionów, wzmocnienie ich konkurencyjności oraz podnoszenie szeroko rozumianej jakości życia ich mieszkańców. Możliwości pozyskania środków na projekty kulturalne w Polsce zostały zagwarantowane zarówno w programach operacyjnych jak i inicjatywach wspólnotowych.

Minister Kultury 18 VIII 2003 r. powołał Zespół Zadaniowy d/s Funduszy Strukturalnych i Strategii Rozwoju Kultury w Regionach. Zespół jest usytuowany w strukturach

Narodowego Centrum Kultury. Do jego zadań należy m.in. współpraca z organami administracji publicznej w tworzeniu programów operacyjnych, mających na celu pozyskanie środków strukturalnych, opracowywanie tych programów, bądź ich części, które dotyczą wykorzystania unijnych środków strukturalnych na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego.

Zespół Zadaniowy do ds. Funduszy Strukturalnych i Strategii Rozwoju Kultury w Regionach Narodowe Centrum Kultury

Ul. Krakowskie Przedmieście 21/23

00-071 Warszawa

Tel. + 22 4210457

Tel./fax + 22 8264133

<http://www.mk.gov.pl>

<http://www.nck.pl>

Dr Monika Smoleń - Kierownik Zespołu

E-mail: msmolen@mk.gov.pl

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego jest najważniejszym źródłem finansowania projektów kulturalnych. Program podzielony jest na trzy priorytety: 1) rozbudowa

i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów; 2) rozwój zasobów ludzkich, 3) rozwój lokalny. Udział w projektach mogą brać jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego, instytucje dla których organizatorem są organy administracji rządowej i samorządowej, regionalne organizacje turystyczne, organizacje pozarządowe: stowarzyszenia i fundacje, kościoły i związki wyznaniowe oraz inne instytucje publiczne dla których organem założycielskim są organy administracji samorządowej i rządowej.

W priorytecie 1 programu wyróżnione są trzy działania, które umożliwiają finansowanie inwestycji infrastrukturalnych w sektorze kultury. Są to:

– Działanie 1.3 Regionalna infrastruktura społeczna, poddziałanie 1.3.1 Regionalna infrastruktura edukacyjna. W ramach tego działania można realizować projekty mające na celu zwiększenie dostępu do wiedzy oraz poprawę infrastruktury edukacyjnej.

– Działanie 1.4 Rozwój turystyki i kultury.

Nadrzędnym celem tego działania jest wzrost znaczenia kultury i turystyki jako czynników

wpływających na społeczno–ekonomiczny rozwój regionu. W tym zakresie mogą być realizowane projekty dotyczące m.in. rewitalizacji (konserwacji, renowacji, zachowania, modernizacji, adaptacji oraz tworzenia systemów ochrony przed zagrożeniami) zabytkowych i przemysłowych budynków i ich otoczenia oraz przystosowania do celów kulturalnych i turystycznych; modernizacji i rozwoju infrastruktury kulturalnej; adaptacji zabytków techniki i architektury do celów związanych z promocją turystyczną regionu; opracowania i utworzenia systemów informacji kulturalnej i turystycznej, w tym nowoczesnej, interaktywnej sieci informacji internetowej; rozwoju i modernizacji infrastruktury informacyjnej (m.in centra i punkty informacji kulturalnej i turystycznej).

– Działanie 1.5 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego.

Celem tego działania jest rozwój społeczeństwa informacyjnego, opartego na wiedzy. W jego ramach mogą być realizowane projekty związane m.in z rozwojem sieci internetowej szczególnie na obszarach małych miast i wsi; tworzenie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP) budowa bądź rozbudowa lokalnych i regionalnych szerokopasmowych i bezpiecznych sieci; projekty związane z przygotowaniem instytucji publicznych (np. lokalnej i regionalnej administracji samorządowej, placówek naukowo-badawczych, instytucji kultury i edukacji) do elektronicznego obiegu dokumentów, elektronicznej archiwizacji dokumentów oraz rozwoju elektronicznych usług publicznych.

Możliwość pozyskania środków na infrastrukturalne projekty kulturalne została także zagwarantowana w priorytecie 3. programu – Rozwój lokalny. W działaniach 3.1 (Obszary wiejskie), 3.2 (Obszary restrukturyzowane) i 3.3 (Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich, powojaskowych i przemysłowych) tego priorytetu można realizować projekty z zakresu infrastruktury kulturalnej (włączając poprawę stanu i rewitalizację obiektów dziedzictwa kulturowego). Każde działanie pozwala na realizację tego samego typu projektów, kierowane jest jednak do innych obszarów: wiejskich, restrukturyzowanych i rewitalizowanych.

Program zarządzany jest na poziomie wojewódzkim. Projekty są składane i weryfikowane przez Urzędy Marszałkowskie, które powinny udzielać szczegółowych informacji na ten temat. Informacji udziela ponadto:

Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Departament Wdrażania Programów Rozwoju Regionalnego
Plac Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Tel.: +22 661-89-10

Fax.: + 22 628-64-65

E-mail: zporr@mg.gov.pl

<http://www.zporr.mgpips.gov.pl>

<http://www.fundusze-strukturalne.gov.pl>

Inicjatywa Wspólnotowa Interreg III

Program Interreg III jest jedną z inicjatyw wspólnotowych, realizowanych od 2000 r. Głównym celem programu jest wzmocnienie współpracy transgranicznej, międzyregionalnej

i międzynarodowej. Program jest finansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i będzie realizowany do 2006 r.

W ramach Interreg III wspomagane są trzy rodzaje działalności:

– Interreg III A – współpraca ponadgraniczna. Dotyczy współpracy między graniczącymi ze sobą regionami krajów członkowskich Unii Europejskiej, w tym współpracy w dziedzinie kultury.

– Interreg III B – współpraca ponadnarodowa. Obejmuje działania o charakterze ponadnarodowym i dotyczy inicjatyw władz lokalnych, regionalnych i narodowych różnych krajów Unii Europejskiej służących pogłębianiu integracji.

– Interreg III C – współpraca międzyregionalna. Koncentruje się na zwiększeniu skuteczności działań związanych z rozwojem regionalnym poprzez zastosowanie szerokiej wymiany informacji

i dzielenia się doświadczeniami. Priorytetowe działania to m.in: współpraca w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego, a także kultury.

W latach 2004-2006 Polska będzie realizować następujące programy wspólnotowe w ramach Interreg III A: Polska – Czechy; Polska – Słowacja; Polska – Litwa – Rosja (Obwód Kaliningradzki); Polska – Białoruś – Ukraina; Polska – Maklemburgia Pomorze Przednie; Polska – Brandenburgia; Polska – Saksonia.

Pełnomocnik Ministra Kultury ds. Funduszy Strukturalnych

Mgr Agnieszka Odorowicz

E-mail: centrum@ae.krakow.pl

Tel. +12 293 59 06

Fax: +12 293 59 04

**Zespół Zadaniowy ds. Funduszy Strukturalnych i Strategii Rozwoju Kultury w Regionach
Narodowe Centrum Kultury**

<http://www.regiony.nck.pl/polityka-ue>

Polskie regiony w europejskiej przestrzeni kulturowej

Program “Polskie regiony w europejskiej przestrzeni kulturowej”, realizowany przez Narodowe Centrum Kultury pod patronatem Ministra Kultury ma na celu pomoc i doradztwo dla instytucji kultury w zakresie przygotowania projektów kulturalnych współfinansowanych z funduszy strukturalnych, organizację specjalistycznych warsztatów szkoleniowych i działalność konsultacyjną z zakresu techniki projektowania i zasad pozyskiwania wsparcia finansowego z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. W ramach programu promowane są także wzory najlepszych rozwiązań z zakresu przygotowania i realizacji projektów, modele współpracy międzysektorowej, regionalnej i międzynarodowej.

Dział Wspierania Regionalnych Inicjatyw Kulturalnych

Narodowe Centrum Kultury

ul. Krakowskie Przedmieście 21/23

00-071 Warszawa

tel.: +22 826 59 82, 826 33 02

tel./faks: + 22 826 06 62

<http://www.regiony.nck.pl>

Koordynator programu – Dorota Niemczyk

E-mail: serwa@nck.pl

POLITYKA UE W DZIEDZINIE SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

WPROWADZENIE

Społeczeństwo informacyjne związane jest z rozwojem nowoczesnych technologii teleinformatycznych. Podstawowymi warunkami jego budowy jest rozwinięta nowoczesna sieć telekomunikacyjna, która swoim zasięgiem obejmowałaby wszystkich obywateli oraz rozbudowane zasoby informacyjne dostępne publicznie. Ważnym aspektem jest także edukacja, umożliwiająca pełne korzystanie z szans, jakie stwarza rozwój środków masowej komunikacji i informacji.

Polityka Unii Europejskiej w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego skupia się na

następujących głównych priorytetach:

- zbudowanie infrastruktury niezbędnej do rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu (**Broadband**),
- stworzenie warunków prawnych i stymulowanie rozwoju działalności gospodarczej opartej na technologiach informatycznych (**eBusiness**),
- świadczenie usług publicznych przy pomocy nowoczesnych technik telekomunikacyjnych i informatycznych (**eGovernment**),
- zastosowanie nowoczesnych technologii informatycznych i telekomunikacyjnych do polepszenia jakości usług medycznych (**eHealth**),
- zbudowanie społeczeństwa opartego na wiedzy, zwiększenie dostępności kształcenia poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii (**eLearning**),
- zwiększenie bezpieczeństwa w sieci (**Security**),
- niwelowanie nierówności w dostępie do informacji i wiedzy wynikających ze zróżnicowania społecznego i rozwoju gospodarczego (**eInclusion**).

Podstawowymi instrumentami realizacji tych celów są programy wieloletnie, z których najważniejszym jest program “eEurope – Information Society for All”, a także programy wspólnotowe, takie jak eContent (stymulacja rozwoju i wykorzystywania europejskich treści informacyjnych

w postaci cyfrowej oraz promocji zróżnicowania językowego w społeczeństwie informacyjnym,) eSafe (budowa bezpiecznego Internetu), eTen (wspieranie i przyspieszanie rozwoju społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałanie rosnącym dysproporcjom w różnych regionach Unii Europejskiej), MEDIA Plus (wzrost konkurencyjności europejskiego przemysłu audiowizualnego), NeDAP – The Northern eDimension Action Plan (Baltic Sea States), dotyczący współpracy państw bałtyckich w zakresie budowy społeczeństwa informacyjnego i rozwoju technologii informatycznych, IDA (Wymiana Informacji Między Administracjami), a także programy ramowe badań i rozwoju, przede wszystkim Szósty Program Ramowy. Za politykę w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego odpowiada Dyrekcja Generalna Społeczeństwo Informacyjne Komisji Europejskiej.

http://www.europa.eu.int/information_society/index_en.htm

<http://www.informatyzacja.gov.pl>

PROGRAMY WSPÓLNOTOWE W DZIEDZINIE SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

Program “eEuropa Społeczeństwo Informacyjne dla Wszystkich”

Program “eEuropa” (eEurope An Information Society for All) jest inicjatywą Komisji Europejskiej i państw członkowskich Unii, mającą na celu modernizację i wzmocnienie europejskiej gospodarki informacyjnej. Program zmierza do przyspieszenia pozytywnych, spójnych i całościowych zmian w UE, umożliwiających budowę społeczeństwa informacyjnego. Pierwszy plan działania "eEurope 2002" przyjęty podczas szczytu Unii Europejskiej w Feira 1 –20 VI 2000 r. określał główne kierunki działań, niezbędne do budowy społeczeństwa informacyjnego: tani, szybki i bezpieczny Internet, inwestowanie w ludzi i umiejętności oraz pobudzanie wykorzystania Internetu. Wokół inicjatywy "eEurope" nie stworzono instytucjonalnych struktur ani nie przeznaczono na nią specjalnych środków finansowych, jednakże część funduszy celowych oraz programów Unii Europejskiej przekształcono w taki sposób, aby móc finansować tematykę spójną z tą inicjatywą. Program “eEurope 2002” jest kontynuowany jako “eEurope2005”, promujący szereg konkretnych i kompleksowych rozwiązań. “eEurope” z jednej strony kładzie nacisk na rozwój usług, aplikacji i treści internetowych dotyczących zarówno sektora publicznego, jak i prywatnego, z drugiej strony porusza kwestie z dziedziny infrastruktury szerokopasmowej oraz bezpieczeństwa. Wskazuje na te obszary, w których sektor publiczny może wzbogacać dostarczane przez siebie usługi i w związku z tym nadaje działaniom odnoszącym się do nich charakter priorytetowy. Mieszczą się w tej grupie: połączenia szerokopasmowe dla administracji publicznej, szkół i placówek służby zdrowia, powszechne i dostępne interaktywne usługi publiczne, usługi służby zdrowia w sieci, harmonizacja regulacji prawnych odnoszących się do e-gospodarki, utworzenie sił szybkiego reagowania do spraw bezpieczeństwa sieciowego.

http://europa.eu.int/information_society/eeurope/index_en.htm

Program “ePolska”

Program “ePolska. Strategia informatyzacji Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2004-2006”, przyjęty przez Radę Ministrów w styczniu 2004 r., określa główne cele działań rządu w zakresie informatyzacji i budowy społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Najważniejsze z

nich to zbudowanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy, stworzenie warunków powszechnego dostępu do treści i usług udostępnianych elektronicznie, tworzenie wartościowej oferty treści i usług dostępnych w Internecie oraz zdolności ich wykorzystania. W wymienionych obszarach program określa zadania priorytetowe o największym znaczeniu dla informatyzacji Polski w ciągu najbliższych trzech lat: szerokopasmowy dostęp do Internetu w każdej szkole, budowa zintegrowanej platformy usług administracji publicznej dla społeczeństwa informacyjnego (program "Wrota Polski"), wzbogacanie polskich treści w Internecie, powszechna edukacja informatyczna.

Za realizację programu odpowiedzialne jest Ministerstwo Nauki i Informatyzacji.

<http://www.informatyzacja.gov.pl>

Program IDA – Wymiana Informacji między Administracjami

IDA (ang. Interchange of Data between Administrations) jest inicjatywą Komisji Europejskiej wykorzystującą postęp w dziedzinie informacji i komunikacji do wspierania szybkiego przepływu informacji między administracjami państw członkowskich. Opiera się na założeniu, iż warunkiem sprawnego podejmowania decyzji i skutecznego wdrażania polityk wspólnotowych jest m.in. zdolność szybkiej wymiany dużej liczby informacji między instytucjami Unii Europejskiej a administracjami publicznymi państw członkowskich oraz między samymi państwami. Osiągnięciu tego celu sprzyja skoordynowane wykorzystanie nowoczesnych technologii. Początkowo program IDA wspomagał administracje krajów członkowskich w budowie odpowiedniej infrastruktury, harmonizacji systemów oraz wdrażania nowych rozwiązań opartych na technologiach informacji i komunikacji. Obecnie program koncentruje się na usprawnieniu operacyjności wewnątrz sieci, usługach, narzędziach i bezpieczeństwie, a także promowaniu ujednoczenia form komunikacji.

Koordynatorem programu IDA w Polsce jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

PROGRAMY BADAWCZE UNII EUROPEJSKIEJ (PROGRAMY RAMOWE)

Programy ramowe służą realizacji priorytetów Unii Europejskiej we wszystkich dziedzinach działalności – w sferze społecznej, gospodarczej i politycznej. Ich nadrzędnym celem jest wzrost stopnia innowacyjności, a tym samym wspieranie rozwoju i konkurencyjności gospodarki europejskiej. Programy ramowe określają cele i priorytety naukowe, a także stymulują działania państw członkowskich w zakresie prac badawczo-rozwojowych.

Do 2002 r. zrealizowano pięć programów ramowych.

– Pierwszy Program Ramowy, realizowany w latach 1984–1987, miał na celu koordynację i koncentrację wspólnotowej działalności badawczej.

– Drugi Program Ramowy (1987–1991) zmierzał do opracowania technologii przyszłości, szczególnie w obszarze technologii informacyjnych i elektroniki oraz technologii materiałowych

i przemysłowych.

– Trzeci Program Ramowy (1991–1994) był kontynuacją programów poprzednich, promował szczególnie wymianę pracowników i rozpowszechnianie uzyskanych wyników badań.

– Czwarty Program Ramowy (1994–1998) obejmował rozwój nauki i techniki w aspekcie potrzeb przemysłu i poprawy warunków życia.

– Piąty Program Ramowy (1998–2002). Jego celem był rozwój europejskiej społeczności naukowej i wzmocnienie międzynarodowej współpracy między przemysłem, uczelniami i innymi placówkami badawczymi. W odróżnieniu od wcześniejszych programów tego typu, w Piątym Programie Ramowym duży nacisk położono na wykorzystywanie wyników badań naukowych

w rozwiązywaniu problemów dotyczących zdrowia, żywienia, bezpiecznej żywności, środowiska naturalnego, energii, transportu, nowych materiałów, technologii społeczeństwa informacyjnego.

Podstawowym założeniem Szóstego Programu Ramowego (2002–2006) jest dążenie do maksymalnej przydatności badań i zapewnienie możliwości wykorzystania ich rezultatów w praktyce przez podmioty gospodarcze. Docelowym zadaniem programu jest zwiększenie, w skali globalnej, konkurencyjności gospodarki europejskiej, a dzięki temu zapewnienie trwałego rozwoju gospodarczego państw członkowskich i wzrostu poziomu życia ich społeczeństw. Jednym z obszarów priorytetowych programu są rozwiązania i technologie służące rozwojowi społeczeństwa opartego na wiedzy.

The European Community's Research and Development Information Service CORDIS

<http://www.cordis.lu/en/home.html>

Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej

Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN

Świętokrzyska 21

00-049 Warszawa 00-049 Warszawa, Poland

Tel. +22 828 74 83

+ 22 828 74 86

Fax. + 22 828 53 70

<http://www.npk.gov.pl/home.htm>

Projekt DELOS "Sieć Doskonałości Bibliotek Cyfrowych"

Projekt realizowany w latach 2000–2003 w ramach Piątego Programu Ramowego skupił kilkadziesiąt instytucji z krajów Unii Europejskiej oraz państw kandydujących, reprezentujących środowiska naukowe, zajmujące się problematyką bibliotek i archiwów cyfrowych, społeczności użytkowników (instytucje dziedzictwa kulturalnego, media elektroniczne), a także producentów technologii. Najważniejszym celem projektu było stworzenie w Europie warunków dla powstania przestrzeni badawczej w dziedzinie bibliotek i archiwów cyfrowych. Działania i inicjatywy, zrealizowane w ramach projektu to przede wszystkim cykle konferencji, seminariów i warsztatów tematycznych, nawiązanie trwałych form współpracy naukowej na poziomie europejskim i międzynarodowym, budowa infrastruktury organizacyjnej dla badań nad poszczególnymi zagadnieniami, program wymiany naukowej itd. Problematyka badawcza archiwów i bibliotek cyfrowych wchodzi w zakres różnorodnych dyscyplin, stąd też wszystkie inicjatywy, przedsięwzięte

w ramach projektu DELOS, skupiły dużą liczbę badaczy z wielu różnych dziedzin wiedzy (ogółem

w całym projekcie wzięło udział w różnym zakresie i na różnym poziomie ponad 2600 osób). Udział

w projekcie brali specjaliści zajmujący się zagadnieniami baz danych, wyszukiwania informacji, interfejsu użytkownika, zarządzania wiedzą, bibliologii, multimediiów, projektowania systemów informatycznych, semantyki, ontologii systemów, normalizacji itp, reprezentujący najważniejsze ośrodki i placówki badawcze w Europie, a także amerykańską Narodową Fundację Nauki (NSF), organizacje międzynarodowe takie jak UNESCO i FAO.

Drugim ważnym celem projektu było określenie obszaru badań w zakresie archiwów i bibliotek cyfrowych na najbliższe lata, przy współpracy naukowców amerykańskich w ramach wspólnych grup roboczych DELOS/NSF. Rezultatem tych działań było opublikowanie raportu, dotyczącego kierunków przyszłych badań (*Digital Libraries: Future Directions for the European Research Programme*, <http://delos-noe.iei.pi.cnr.it/activities/researchforum>), który stał się podstawą do sformułowania założeń w dziedzinie technologii społeczeństwa informacyjnego dla Szóstego Programu Ramowego Unii Europejskiej.

Trzecim obszarem działań, podejmowanych w ramach projektu była budowa sieci instytucji współpracujących w dziedzinie rozwoju archiwów i bibliotek cyfrowych, reprezentujących wszystkie zainteresowane środowiska, takie jak biblioteki, archiwa, muzea, wydawnictwa i media elektroniczne,

a także organizacje międzynarodowe zrzeszające archiwa i biblioteki (IFLA, ICA, IFTA, ICA). Dzięki nawiązanym kontaktom upowszechniono dorobek badawczy projektu, a także konkretne metodologie, standardy i technologie. Dużą część materiałów będących wynikiem konferencji, spotkań i warsztatów DELOS opublikowano online w języku angielskim na stronie projektu: <http://delos-noe.iei.pi.cnr.it>.

Odrębny blok działań miał na celu upowszechnienie i rozszerzenie rezultatów zrealizowanych prac badawczych wśród zainteresowanych społeczności użytkowników archiwów i bibliotek cyfrowych w krajach Europy Środkowej i Wschodniej, w tym przede wszystkim w krajach kandydujących. Służył temu podprogram DELOS CEE – obejmujący kraje kandydujące, a także inicjatywy zrealizowane w ramach Forum Współpracy Międzynarodowej, ukierunkowane na Rosję i kraje basenu Morza Śródziemnego. Koordynatorem programu DELOS CEE była Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych. Konsorcjum składało się z następujących członków: Międzynarodowe Centrum Zarządzania Informacją w Toruniu, Uniwersytet Comeniusa w Bratysławie, Uniwersytet Łotewski w Rydze, Instytut Biblioteki Węgierskiej w Budapeszcie. W ramach projektu w 2002 r i 2003 r. zorganizowano cykle międzynarodowych warsztatów i konferencji, poświęconych problematyce archiwów i bibliotek cyfrowych: "Planning for a Digital Library" (październik 2002, Toruń); "Standardization. From General International Standard Archival Description to Encoded Archival Description. Implementation and Best Practice" (kwiecień 2003, Warszawa); "The International Cooperation Workshop" (maj 2003, Praga); "Current Trends in Digitisation" (kwiecień 2003, Toruń); ["Archives in Society" \(maj 2003, Elbląg\)](#); "Metadata in

Digital Libraries" (kwiecień 2003, Ryga); "Preservation of the Digital Cultural Heritage: Initiatives and Technologies" (maj 2003, Budapeszt); "Information Behaviour in Digital Libraries" (maj 2003, Bratysława); "Creation of Sustainable Digital Libraries" (czerwiec 2003, Warszawa). W ramach programu opublikowano także serie wydawnictw w językach narodowych partnerów, promujących najnowsze osiągnięcia w dziedzinie bibliotek i archiwów cyfrowych.

<http://delos-noe.iei.pi.cnr.it>

<http://www.icimss.edu/delos/pl>

Projekt CULTIVATE CEE

Celem projektu, realizowanego w latach 2001–2003 w ramach Piątego Programu Ramowego, była popularyzacja unijnych inicjatyw naukowo-badawczych, skierowanych do instytucji zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego oraz wspieranie podmiotów zainteresowanych wzięciem w nich udziału. Obok krajów Europy Środkowej i Wschodniej: Bułgarii, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowacji, Słowenii i Węgier, w projekcie uczestniczyli także partnerzy z Austrii, Irlandii, Norwegii i Wielkiej Brytanii. Konsorcjum Cultivate-CEE skupiło w swoim gronie m.in.: archiwistów, bibliotekarzy, muzealników, specjalistów w zakresie technologii komputerowych oraz informacji naukowej.

<http://www.icimss.edu/cultivate>

ŹRÓDŁA INFORMACJI O PRAWIE WSPÓLNOTOWYM

BAZY DANYCH PRAWA WSPÓLNOTOWEGO I PROCEDURY DECYZYJNEJ UNII EUROPEJSKIEJ

Procedura decyzyjna

OEIL – Obserwatorium legislacyjne Parlamentu Europejskiego (obejmuje działania instytucji zaangażowanych w procedurę legislacyjną i proces podejmowania decyzji).

<http://www.europarl.eu.int/dors/oeil/en/default.htm> – dostęp bezpłatny

PreLex – Procedury międzyinstytucjonalne i główne etapy procesu podejmowania decyzji

między Komisją a innymi instytucjami (etapy procedury, decyzje instytucji, kontakt, odpowiedzialne serwisy, odnośniki do dokumentów itp.).

<http://europa.eu.int/prelex/apcnet.cfm?CL=en> – dostęp bezpłatny

Prawo wspólnotowe

EUR-LEX – Portal Prawny Unii Europejskiej.

<http://europa.eu.int/eur-lex/en/index.html> – dostęp bezpłatny

CELEX – Baza danych prawa wspólnotowego.

<http://europa.eu.int/celex> – dostęp płatny, abonament

ScadPlus – Streszczenia prawodawstwa w poszczególnych obszarach działalności.

http://europa.eu.int/scadplus/scad_en.htm – dostęp bezpłatny

Orzecznictwo

CURIA <http://curia.eu.int> (od 1997 r.) – dostęp bezpłatny

EUR-LEX http://europa.eu.int/eur-lex/en/search/search_case.html - dostęp bezpłatny

CELEX <http://europa.eu.int/celex> – dostęp płatny, abonament

Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich

Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich (Official Journal) ukazuje się codziennie w 11 językach urzędowych UE (każdy język oznacza się kolorową flagą na wydanym dzienniku) i dzieli się na trzy serie.

Seria L Legislacja – oficjalne teksty wszystkich dokumentów wiążących: rozporządzenia, dyrektywy, decyzje.

Seria C Komunikaty i Informacje – jest to rodzaj urzędowej “tablicy ogłoszeń”. Dziennik Urzędowy serii C zawiera najważniejsze typy informacji, takie jak informacje, dokumenty przygotowawcze, opinie i komunikaty.

Seria S Supplement – seria S jest suplementem Dziennika Urzędowego zawierającym zamówienia publiczne na prace, zaopatrzenie i usługi we wszystkich krajach członkowskich UE.

EUR-LEX: <http://europa.eu.int/eur-lex/en/index.html> – dostęp bezpłatny

CELEX: http://europa.eu.int/celex/htm/celex_en.htm – dostęp płatny, abonament

TED (Tenders Electronic Daily): <http://ted.publications.eu.int/static/home/en/homepage.ini> - dostęp bezpłatny.

Tłumaczenia aktów prawnych na język polski

Portal prawa wspólnotowego EUR-LEX z tłumaczeniami aktów prawnych w języku polskim: <http://europa.eu.int/eur-lex/pl/dd/index.html>

Baza tłumaczeń prawa wspólnotowego Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej: <http://www1.ukie.gov.pl/dtc.nsf>

SIECI INFORMACYJNE UNII EUROPEJSKIEJ

Instytucje Unii Europejskiej objęte są rozwiniętym systemem informacji udostępnianej publicznie przede wszystkim za pomocą Internetu. Najpopularniejszym portalem umożliwiającym dostęp do systemu informacyjnego Unii Europejskiej jest EUROPA: http://www.europa.eu.int/index_pl.htm. Portal ten dostarcza codziennie aktualizowanej informacji o działalności Unii oraz dostępu do systemu europejskich baz danych i sieci informacyjnych. Unia Europejska prowadzi także rozległą sieć ośrodków informacji i dokumentacji, wyspecjalizowanych w udostępnianiu dokumentacji i udzielaniu informacji na temat wybranej dziedziny bądź polityki Wspólnot Europejskich. Ogółem w Unii Europejskiej funkcjonuje kilkadziesiąt sieci informacyjnych, specjalizujących się w zakresie wszystkich zagadnień, objętych wspólnymi politykami. Sieci te działają w krajach UE, jak również w innych krajach europejskich oraz w państwach spoza kontynentu. W Polsce działają najważniejsze z nich, do których należą sieci ośrodków informacji i dokumentacji. Można je podzielić na trzy kategorie: EDC – Centra Dokumentacji Europejskiej; CIE – Centra Informacji i Dokumentacji Wspólnot Europejskich i BD – Biblioteki Depozytowe.

Centra Dokumentacji Europejskiej (EDC). Ośrodki te powstały na mocy umowy zawartej pomiędzy Komisją Europejską a nauczycielami prowadzącymi zajęcia z integracji europejskiej. Komisja automatycznie dostarcza wszystkie publikacje UE, jak również zapewnia dostęp do baz danych Wspólnoty. W Polsce działa kilkadziesiąt Centrów Dokumentacji Europejskiej przy bibliotekach uczelni wyższych. Ich adresy zamieszczono w suplemencie.

Centra Informacji Europejskiej (CIE). Sieć tych ośrodków finansowana ze środków programu PHARE-SIERRA zainicjowana została w Polsce w 1997 r. powołaniem Centrum Informacji Europejskiej w Warszawie. Podstawowym zadaniem centrów informacji europejskiej jest informowanie o Unii Europejskiej, procesie integracji europejskiej,

przewidywanych kosztach oraz korzyściach przystąpienia Polski do Unii Europejskiej oraz wielu innych zagadnieniach związanych z procesem integracji w Europie. Obecnie, poza ośrodkiem w Warszawie działa 35 regionalnych Centrów Informacji Europejskiej.

Ich adresy dostępne są na stronie Centrum Informacji Europejskiej w Warszawie: www.cie.gov.pl.

Biblioteki Depozytowe (BD). Biblioteki Depozytowe otrzymują takie same materiały jak EDC i udostępniają je wszystkim zainteresowanym. Często są organizowane przy bibliotekach narodowych bądź uniwersyteckich. Ich adresy zamieszczono w suplemencie.

Euro Info – Ośrodki informacji dla małych i średnich przedsiębiorstw. Ośrodki Euro Info informują, pomagają i doradzają przedsiębiorstwom we wszystkich dziedzinach życia wspólnotowego. Sieć składa się z 258 centrów Euro Info, 31 Członków Stowarzyszonych i 12 Korespondencyjnych centrów Euro Info w 40 krajach europejskich i w regionie Morza Śródziemnego.

Informacja o Euro-Info w Polsce: <http://www.euroinfo.org.pl>

Info-point. Obecnie istnieje ponad 140 ośrodków informacyjnych rozmieszczonych na terenie wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Ich zadaniem jest udzielanie zainteresowanym osobom podstawowych informacji o UE. Ta rozległa sieć nosi nazwę Info-Points Europe (IPE)

i istnieje od 1991 r.

EURYDICE - Europejska Sieć Informacji o Edukacji. Powstała w 1980 r. ma za zadanie rozpowszechnianie informacji o dokonaniach Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, jest obecnie częścią programu SOCRATES. W chwili obecnej sieć działa w 30 krajach europejskich.

W Polsce Biuro EURYDICE usytuowane jest przy Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w Warszawie: <http://www.socrates.org.pl>.

URZĄD KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Urząd Komitetu Integracji Europejskiej powstał w październiku 1996 r. Pełni funkcje koordynacyjne wobec wszystkich resortów i instytucji bezpośrednio zaangażowanych w proces integracji Polski z Unią Europejską. Podstawowym zadaniem UKIE jest zapewnienie koordynacji działań dostosowawczych Polski do standardów europejskich oraz koordynacji działań administracji państwowej w zakresie otrzymywanej pomocy zagranicznej.

Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

Aleje Ujazdowskie 9

00-918 Warszawa
Tel: + 22 455 55 00
e-mail info@mail.ukie.gov.pl
www.ukie.gov.pl

SUPLEMENT

CENTRA DOKUMENTACJI EUROPEJSKIEJ

Katowice
Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Bibliotece Śląskiej
Czytelnia Centrum Dokumentacji Europejskiej
Plac Rady Europy 3
40-021 Katowice
tel.:0 (prefiks) 32 208 37 16
e-mail: cde@bs.katowice.pl

Kraków
Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Bibliotece Głównej Akademii Ekonomicznej
ul. Rakowicka 27, II piętro, p. 229
31-510 Kraków
tel.: 0 (prefiks) 12 293 57 86
<http://kangur.ae.krakow.pl/Biblioteka/Centrum/index.html>

Lublin
Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Uniwersytecie im. Marii Curie-Skłodowskiej
Wydział Politologii
Plac Litewski 3
20-080 Lublin
tel.:0 (prefiks) 81 532 42 78 wew. 126
fax (081) 532-07-08
e-mail: cde@hektor.umcs.lublin.pl
<http://www.umcs.lublin.pl/str.html?id=858>

Łódź
Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Ośrodku Badań Europejskich Uniwersytetu
Łódzkiego
ul. Piotrkowska 262/264
90-361 Łódź
tel.: 0 (prefiks) 42 637 05 93 w.215 (Biblioteka)
tel./fax: 0 (prefiks) 42 635 05 86
e-mail: Instytut@ie.lodz.pl
lub biblioteka@ie.lodz.pl
<http://www.ie.lodz.pl/partner/cde.html>

Olsztyn
Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Bibliotece Głównej Uniwersytetu Warmińsko-
Mazurskiego
ul. Oczapowskiego 4 p.12
10-957 Olsztyn
tel.: 0 (prefiks) 89 523 44 98
e-mail: cde@uwm.edu.pl
<http://jet.uwm.edu.pl/>

Opole

Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Uniwersytecie Opolskim
Katedra Badań nad Integracją
ul. Piastowska 17
45-081 Opole
tel.: 0 (prefiks) 77 453 64 41 wew. 74
<http://www.edc-opole.edu.pl>
edc@uni.opole.pl
edc@edc-opole.edu.pl

Poznań

Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Akademii Ekonomicznej
ul. Powstańców Wielkopolskich 16
61-895 Poznań
tel.: 0 (prefiks) 61 854 33 20/21
e-mail: cdibe@novci1.ae.poznan.pl
<http://www.ae.poznan.pl/>

Sopot

Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Ośrodku Badań Integracji Europejskiej
Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121
81-824 Sopot
tel./fax :0 (prefiks) 58 551 16 13
e-mail: obie@panda.bg.univ.gda.pl
<http://panda.bg.univ.gda.pl/~obie/>

Szczecin

Centrum Informacji i Dokumentacji Europejskiej przy Bibliotece Głównej Uniwersytetu
Szczecińskiego
ul. Mickiewicza 16 (budynek B, pok. 214)
70-384 Szczecin
tel.: 0 (prefiks) 91 484 60 70 w.271
e-mail: ariadna@bg.univ.szczecin.pl
<http://cide.univ.szczecin.pl/>

Toruń

Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Uniwersytecie Mikołaja Kopernika
Czytelnia CDE
ul. Gagarina 13, I p.
87-100 Toruń
mgr Edyta Urbańska
tel.: 0 (prefiks) 56 611 44 01
e-mail: Edyta.Urbanska@bu.uni.torun.pl
<http://www.bu.uni.torun.pl/euro.htm>

Warszawa

Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Instytucie Koniunktur i Cen Handlu
Zagranicznego
ul. Frascati 2
00-483 Warszawa
tel.: 0 (prefiks) 22 826 89 08
e-mail: koniunkt@ikchz.warszawa.pl
http://www.ikchz.warszawa.pl/ikchz_r.htm

Centrum Informacji i Dokumentacji Integracji Rolnictwa (CID) - FAPA

ul. Wspólna 30, pok. 307
 00-930 Warszawa
 tel.: 0 (prefiks) 22 623 15 70
 fax: 0 (prefiks) 22 629 15 08
 e-mail: cid@fapa.com.pl
<http://www.fapa.com.pl/>

Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Kolegium Europejskim w Natolinie
 ul. Nowoursynowska 84, skr.poczt. 120
 02-797 Warszawa 78
 tel.:0 (prefiks) 22 545 94 00
 fax: 0 prefiks) 22 649 13 52
 e-mail: info@natolin.edu.pl
<http://www.coleurop.be/>

Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Szkole Głównej Handlowej
 Al. Niepodległości 162
 02-517 Warszawa
 tel.:0 (prefiks) 22 849 12 51
<http://www.sgh.waw.pl/>

Centrum Dokumentacji Europejskiej przy Centrum Europejskim Uniwersytetu Warszawskiego
 Al. Niepodległości 22
 02-653 Warszawa
 tel.: 0 (prefiks) 22 553 33 04
 fax:0 (prefiks) 22 553 33 01
 e-mail: europauw@mercury.ci.uw.edu.pl
<http://www.ce.uw.edu.pl/informacja/oidwe.htm>

Centrum Dokumentacji Europejskiej, Biblioteka i Informacja Naukowa
 ul. Warecka 1a
 00-950 Warszawa
<http://www.pism.pl>

BIBLIOTEKA DEPOZYTOWA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
 Al. Ujazdowskie 9
 00-918 Warszawa
 tel. 0 (prefiks) 22 455 53 80, 455 53 50, 455 53 71
 fax 0 (prefiks) 22 455 53 72
 e-mail: bdwe@mail.ukie.gov.pl
<http://www.ukie.gov.pl/uk.nsf/B>

CENTRA EURO—INFO

Białystok
 Euro Info Centre PL-411 przy Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego
 ul. Starobojarska 15
 15-073 Białystok
 tel. 0 (prefiks) 85 740 86 83
 fax: 0 (prefiks) 85 740 86 85
 e-mail: euroinfo@pfr.bialystok.pl

Wałbrzych
 Euro Info Centre PL-409 przy Dolnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.
 ul. Wysockiego 10
 58-300 Wałbrzych
 tel./fax: 0 (prefiks) 74 843-49-12
 e-mail: eic@darr.pl

Katowice

Euro Info Centre PL-412 przy Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Wita Stwosza 31
40-042 Katowice
tel.: 0 (prefiks) 32 257-95-40
fax: 0 (prefiks) 32 257-95-29
e-mail: euroinfo@garr.com.pl

Gdańsk

Euro Info Centre PL-415 przy Stowarzyszeniu "Wolna Przedsiębiorczość"
ul. Matejki 6
80-232 Gdańsk
tel.: 0 (prefiks) 58 347-03-40
fax: 0 (prefiks) 58 347-03-41
e-mail: poczta@euroinfo.gda.pl

Warszawa

Euro Info Centre PL-405 przy Funduszu Współpracy
ul. Górnośląska 4 a
00-444 Warszawa
tel.: 0 (prefiks) 22 450 99 39
fax: 0 (prefiks) 22 622 03 78
e-mail: euroinfo@cofund.org.pl

Kraków

Euro Info Centre PL-413 przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Krakowie
ul. Floriańska 3
31-019 Kraków
tel./fax: 0 (prefiks) 12 422-89-07, 422-55-67
e-mail: eicpl413@iph.krakow.pl

Kalisz

Euro Info Centre PL-406 przy Fundacji "Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości"
ul. Częstochowska 25
62-800 Kalisz
tel.: 0 (prefiks) 62 767-23-43
tel./fax: 0 (prefiks) 62 764-50-16
e-mail: euroinfo@kip.kalisz.pl

Lublin

Euro Info Centre PL-416 przy Lubelskiej Fundacji Rozwoju
ul. Rynek 7
20-111 Lublin
tel./fax: 0 (prefiks) 81 534-50-02
e-mail: eic@lfr.lublin.pl

Kielce

Euro Info Centre PL-408 przy Staropolskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej
ul. Sienkiewicza 53
25-002 Kielce
tel./fax: 0 (prefiks) 41 368-02-78, 344-43-92
e-mail: eickielce@siph.com.pl

Rzeszów

Euro Info Centre PL-410 przy Stowarzyszeniu Promocji Przedsiębiorczości
ul. Słowackiego 7A
35-060 Rzeszów

tel.: 0 (prefiks) 17 852-49-75
fax: 0 (prefiks) 17 852-45-28
e-mail: euro@intertele.pl

Toruń

Euro Info Centre PL-414 przy Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S. A.
ul. Kopernika 4
87-100 Toruń
tel./fax: 0 (prefiks) 56 663-54-33
e-mail: eic_torun@gapp.pl

Szczecin

Euro Info Centre PL-407 przy Zachodniopomorskim Stowarzyszeniu Rozwoju Regionalnego
ul. Kolumba 86
70-035 Szczecin
tel.: 0 (prefiks) 91 433-02-20
fax: 0 (prefiks) 91 433-02-66
e-mail: euroinfo@aci.com.pl

CENTRUM INFORMACJI EUROPEJSKIEJ (CIE)

ul. Krucza 38/42
00-512 Warszawa
Tel. +22 455-54-54
Fax +22 455-54-53
cie@mail.ukie.gov.pl
www.cie.gov.pl

REGIONALNE CENTRA INFORMACJI EUROPEJSKIEJ (RCIE)**Woj. dolnośląskie****Jelenia Góra**

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. 1 Maja 57
58-500 Jelenia Góra
tel.: (0-75) 642-38-83
tel./fax: (0-75) 767-64-70
e-mail: ercie@rcie.euroregion-nysa.pl
<http://www.rcie.euroregion-nysa.pl>

Wałbrzych

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Wysockiego 10
58-300 Wałbrzych
tel.: (0-74) 842-60-03
tel./fax: (0-74) 843-49-12
e-mail: rcie@rcie.walbrzych.pl
<http://www.rcie.walbrzych.pl>

Wrocław

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Kuźnicza 49/51
50-138 Wrocław
tel.: (0-71) 788-23-23
fax: (0-71) 788-23-43
e-mail: centrum@dcie.com.pl
<http://www.dcie.com.pl>

Woj. kujawsko-pomorskie**Toruń**

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Bankowa 14/16
87-100 Toruń
tel./fax: (0-56) 652-11-21
e-mail: centrum@europa.torun.pl
<http://www.rcie.torun.pl>

Woj. lubelskie

Lublin
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. 3 Maja 18/3A
20-078 Lublin
tel./fax. (0-81) 534-61-91
e-mail: nowystaw@lu.onet.pl biuro@rcie.lublin.pl
<http://www.rcie.lublin.pl>

Zamość
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Akademicka 4
22-400 Zamość
tel.: (0-84) 638-26-16
fax: (0-84) 638-26-15
e-mail: rcie@rcie.zamosc.pl
<http://www.rcie.zamosc.pl>

Woj. lubuskie

Gorzów Wielkopolski
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wielkopolski
tel.: (0-95) 721-52-05
fax: (0-95) 721-52-06
e-mail: rcie@gorzow.arx.pl
<http://www.rcie.gorzow.arx.pl>

Zielona Góra
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
Al. Wojska Polskiego 9
65-077 Zielona Góra
tel./fax: (0-68) 453-26-37
e-mail: rcie@rcie.zgora.pl
<http://www.rcie.zgora.pl>

Woj. łódzkie

Łódź
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Piotrkowska 262/264
90-361 Łódź
tel./fax: (0-42) 637-79-76
e-mail: rcie@lodz.pl
<http://www.rcie.lodz.pl>

Piotrków Trybunalski
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Próchnika 17

97-300 Piotrków Trybunalski
tel./fax: (0-44) 649-76-62
e-mail: rcie@rcie.piotrkow.pl
<http://www.rcie.piotrkow.pl>

Woj. małopolskie

Kraków
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Mikołajska 4 (Mały Rynek)
31-027 Kraków
tel.: (0-12) 421-30-15
fax: (0-12) 421-33-15
e-mail: centrum@federacja.krakow.pl
<http://www.federacja.krakow.pl>

Nowy Sącz
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Jagiellońska 52/208
33-300 Nowy Sącz
tel.: (0-18) 547-47-27
fax: (0-18) 443-77-34
e-mail: rcie@nowysacz.pl
<http://www.rcie.nowysacz.pl>

Tarnów
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Rynek 7
33-100 Tarnów
tel.: (0-14) 627-87-35 w. 122
tel./fax: (0-14) 628-34-40
e-mail: rcie@umt.tarnow.pl

Woj. mazowieckie

Ostrołęka
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Hallera 13
07-412 Ostrołęka
tel./fax: (0-29) 760-30-45
e-mail: rcie_ostroleka@arrmpw.org.pl

Płock
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
Al. Kilińskiego 12
09-402 Płock
tel.: (0-24) 366-41-66
fax: (0-24) 366-41-48
e-mail: rcie@rcie.plock.pl
<http://www.rcie.plock.pl>

Radom
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Chorzowska 16/18
26-600 Radom
tel.: (0-48) 365-69-08
fax: (0-48) 365-49-70
e-mail: info@rcie.radom.pl

<http://www.rcie.radom.pl>

Siedlce

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Kazimierzowska 23
08-110 Siedlce
tel./fax: (0-25) 633-06-97
e-mail: ekoland@ekoland.pl
<http://www.ekoland.pl>

Woj. opolskie

Opole

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Słowackiego 10
45-364 Opole
tel.: (0-77) 454-26-21
fax: (0-77) 454-56-10
e-mail: arkadiusz.tkocz@umwo.opole.pl
<http://www.rcie.opole.pl>

Woj. podlaskie

Białystok

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Nowy Świat 2
15-453 Białystok
tel./fax: (0-85) 653-77-53
e-mail: eurobialystok@bia.pl
<http://www.rcie.bialystok.pl>

Łomża

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Skłodowskiej 1
18-400 Łomża
tel.: (0-86) 215-00-72
tel./fax: (0-86) 216-33-26
e-mail: rcie@podlaskie.com
<http://www.rcie.podlaskie.com>

Suwałki

Oddział Podlaskiego Centrum Informacji Europejskiej
ul. T. Kościuszki 76
16-400 Suwałki
tel.: (0-87) 563-26-35
fax: (0-87) 566-26-32
e-mail: rcie@suwalki.home.pl

Woj. podkarpackie

Rzeszów

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Sucharskiego 2
35-225 Rzeszów
tel.: (0-17) 866-11-82
fax: (0-17) 866-11-83
e-mail: roie@wsiz.rzeszow.pl
<http://www.rcie.rzeszow.pl>

Woj. pomorskie

Gdańsk
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
Długi Targ 39/40
80-830 Gdańsk
tel.: (0-58) 301-13-25
tel./fax: (0-58) 305-60-18
e-mail: roie@piph.pl
<http://www.rcie.gdansk.pl>

Woj. śląskie

Bielsko-Biała
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Słowackiego 17a
43-300 Bielsko-Biała
tel./fax: (0-33) 812-35-20
e-mail: rcie@mail.um.bielsko.pl
<http://www.um.bielsko.pl/rcie>

Częstochowa
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Pułaskiego 4/6
42-200 Częstochowa
tel./fax: (0-34) 368-42-13
e-mail: rcie@rcie.czyst.pl
www.rcie.czyst.pl

Katowice
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. T. Kościuszki 6
40-026 Katowice
tel.: (0-32) 209-17-01
fax: (0-32) 209-16-90
e-mail: centrum@rcie.katowice.pl
<http://www.rcie.katowice.pl>

Woj. świętokrzyskie

Kielce
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Bodzentyńska 44A
25-308 Kielce
tel./fax: (0-41) 343-00-38
e-mail: rcie@rcie.kielce.pl
<http://www.rcie.kielce.pl>

Woj. warmińsko-mazurskie

Elbląg
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Czerwonego Krzyża 2
82-300 Elbląg
tel./fax: (0-55) 233-32-22
e-mail: rcie@elblag.com.pl
<http://www.rcie.elblag.com.pl>

Olsztyn
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
Pl. Bema 5
10-900 Olsztyn
tel.: (0-89) 535-23-74
fax: (0-89) 535-17-84
e-mail: rcie@rcie.it.olsztyn.pl
<http://www.rcie.it.olsztyn.pl>

Woj. wielkopolskie

Kalisz
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Częstochowska 25
62-800 Kalisz
tel.: (0-62) 765-60-55
fax: (0-62) 764-50-16
e-mail: rcie@kip.kalisz.pl
<http://www.kip.kalisz.pl>

Konin
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Zakładowa 4
62-510 Konin
tel.: (0-63) 245-30-95
fax: (0-63) 242-22-29
e-mail: rcie@arrkonin.org.pl
<http://www.rcie.konin.pl>

Poznań
Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
ul. Mostowa 27
61-854 Poznań
tel.: (0-61) 852-49-48
fax: (0-61) 852-49-05
e-mail: rcie@rcie.poznan.pl
<http://www.rcie.poznan.pl>

Woj. zachodniopomorskie

Koszalin
Regionale Centrum Informacji Europejskiej
ul. Młyńska 2
75-054 Koszalin
tel./fax: (0-94) 347-13-17
e-mail: rcie@rcie.koszalin.pl
<http://www.rcie.koszalin.pl>

Szczecin
Regionale Centrum Informacji Europejskiej
Al. Jedności Narodowej 31
70-453 Szczecin
tel.: (0-91) 444-11-39
fax: (0-91) 444-11-40
e-mail: centrum@univ.szczecin.pl
<http://www.zcie.szczecin.pl>

**BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA I WYMIANY MIĘDZYNARODOWEJ
Polish ENIC/NARIC (European National Information Centre on Academic Recognition and Mobility)**

ul. Smolna 13, 00-375 Warszawa
sekretariat: tel.+48 22 826-74-34
fax: +48 22 826-28-23
e-mail: bwm@menis.gov.pl
biuro@buwiwm.edu.pl

KOMISJA EUROPEJSKA SEJMU RP IV KADENCJI
<http://libr.sejm.gov.pl/oide/index.php>

STAŁE PRZEDSTAWICIELSTWO RP W UNII EUROPEJSKIEJ
Avenue de Tervueren, 282-284, B-1150 Bruxelles
Tel.: +32 (0)2 77 77 200 (202)
Fax: +32 (0)2 77 77 297 (298)
<http://www.polrepeu.be/find.html>
e-mail: mail@pol-mission-eu.be

PRZEDSTAWICIELSTWO KOMISJI EUROPEJSKIEJ W POLSCE
Warszawskie Centrum Finansowe
ul. Emilii Plater 53
00-113 Warszawa
Tel. + 22 520-82-00
Fax: + 22 520-82-82
e-mail: delegation-poland@cec.eu.int
www.europa.delpol.pl

PEŁNOMOCNIK MINISTRA KULTURY DS. FUNDUSZY STRUKTURALNYCH
Mgr Agnieszka Odorowicz
e-mail: centrum@ae.krakow.pl
tel. 012 293 59 06
fax: 012 293 59 04

ZESPÓŁ ZADANIOWY MINISTRA KULTURY DS. FUNDUSZY STRUKTURALNYCH I STRATEGII ROZWOJU KULTURY W REGIONACH
Narodowe Centrum Kultury
Dr Monika Smoleń
e-mail: msmolen@mk.gov.pl
tel. 022 42 10 457
Paweł Kościelecki
e-mail: pkoscielecki@mk.gov.pl

Spis treści:

Wstęp	3
Archiwa w Unii Europejskiej	4
Wprowadzenie	4
Publiczny dostęp do dokumentacji i archiwów Unii Europejskiej	4
Ochrona obrotu archiwaliami	6
Współpraca archiwalna państw członkowskich Unii Europejskiej	7
Archiwum Historyczne Unii Europejskiej we Florencji	9
Archiwa instytucji Unii Europejskiej	12
Archiwum Historyczne Komisji Europejskiej	12
Archiwum Parlamentu Europejskiego	14
Archiwum Europejskiego Komitetu Ekonomicznego i Społecznego	16
Archiwum Komitetu Regionów	17
Archiwum Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich	17
Archiwum Europejskiego Trybunału Obrachunkowego	18
Archiwa – inicjatywy	18
INSAR	18
DLM Forum	19
Archiwa – bazy danych	21
ARCHIS i ARCHISplus	21
EURHISTAR	21
Kultura w Unii Europejskiej	22
Wprowadzenie	22
Komisja Kultury, Młodzieży, Edukacji, Mediów i Sportu Parlamentu Europejskiego	24
Dyrekcja Generalna Edukacja i Kultura	25
Programy wspólnotowe w dziedzinie kultury	26
Program KULTURA 2000 (2000 - 2006)	26
Europejskie stolice kultury: Europejskie Miasta Kultury , Europejski Miesiąc Kultury	26
Program MEDIA Plus (2001 - 2005)	27
Kultura i polityka regionalna Unii Europejskiej	28
Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego	29
Inicjatywa Wspólnotowa Interreg III	30
Polskie regiony w europejskiej przestrzeni kulturowej	31
Polityka UE w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego	32
Wprowadzenie	32
Programy wspólnotowe w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego	33
Program “eEuropa Społeczeństwo Informacyjne dla Wszystkich”	33
Program “ePolska”	33
Program IDA – Wymiana Informacji między Administracjami	34
Programy badawcze Unii Europejskiej (programy ramowe)	34
Projekt DELOS "Sieć Doskonałości Bibliotek Cyfrowych"	36
Projekt CULTIVATE CEE	37
Źródła informacji o prawie wspólnotowym	38
Bazy danych prawa wspólnotowego i procedury decyzyjnej Unii Europejskiej	38
Procedura decyzyjna	38
Prawo wspólnotowe	38
Orzecznictwo	38
Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich	38
Tłumaczenia aktów prawnych na język polski	39
Sieci informacyjne Unii Europejskiej	39
Urząd Komitetu Integracji Europejskiej	41
Suplement	41
Centra Dokumentacji Europejskiej	41
Katowice	41
Kraków	41

Lublin	41
Łódź	41
Olsztyn	42
Opole	42
Poznań	42
Sopot	42
Szczecin	42
Toruń	42
Warszawa	43
Biblioteka Depozytowa Wspólnot Europejskich	43
Centra Euro-Info	44
Białystok	44
Wałbrzych	44
Katowice	44
Gdańsk	44
Warszawa	44
Kraków	44
Kalisz	44
Lublin	44
Kielce	45
Rzeszów	45
Toruń	45
Szczecin	45
Centrum Informacji Europejskiej (CIE)	45
Regionalne Centra Informacji Europejskiej (RCIE)	45
Woj. dolnośląskie	45
Woj. kujawsko-pomorskie	46
Woj. lubelskie	46
Woj. lubuskie	46
Woj. łódzkie	47
Woj. małopolskie	47
Woj. mazowieckie	47
Woj. opolskie	48
Woj. podlaskie	48
Woj. podkarpackie	49
Woj. pomorskie	49
Woj. śląskie	49
Woj. świętokrzyskie	49
Woj. warmińsko-mazurskie	50
Woj. wielkopolskie	50
Woj. zachodniopomorskie	50
Biuro Uznanalności Wykształcenia i Wymiany międzynarodowej	51
Komisja Europejska Sejmu RP IV kadencji	51
Stale Przedstawicielstwo RP w Unii Europejskiej	51
Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce	51
Pełnomocnik Ministra Kultury ds. Funduszy Strukturalnych	51
Zespół Zadaniowy Ministra Kultury ds. Funduszy Strukturalnych i Strategii Rozwoju Kultury w Regionach	51